



# Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

## Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

**Danskernes Historie Online** er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

### Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

### Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

### Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>



## Aaret 1939.

*Af Magdalene Lauridsen.*

—o—

Aaret 1939 tegnede til i Foraaret at blive for Ankerhus et trygt og godt Aar, hvor meget naaedes ordnet, hvor Ideer og Idealer knæsattes, hvor Arbejdet fandtes i rigt Maal — og saa endte Aaret i Krig og Ængstelse. Derfor synes man ikke, det bliver gør ligt at faa Aarsskriftet ud denne Gang som et Festskrift; som et Skrift burde være, der bærer Bud til Ungdom, tidligere Elever og gamle Venner — Beretningen om, hvad der er sket i Aarets Løb vil i alle Tilfælde let blive præget af Aarets sidste tunge Verdensbegivenheder.

Men af det for Ankerhus betydningsfuldeste, der er sket i Aaret, maa vel siges at være, at Husholdningsseminariet Ankerhus fra 1. April er naaet at blive en selvejende Institution, altsaa i Fremtiden ikke bliver afhængig af mig, af mine Evner og Kræfter — og rart, at det er lykkedes at finde et naturligt Grundlag derfor, at det har kunnet ordnes uden økonomiske Tilskud udefra. Og derved skulde Husholdningslærerinde-Uddannelsen til Landet være sikret for Fremtiden, saa vidt noget i vor Tidsperiode kan være sikret.

Ser man tilbage paa Aaret, bliver det dog trods alt med Tak. For vi har jo atter i Aar haft Lov til at faa Skolen fyldt med friske, unge Kvinder, der som Elever paa Skolens forskellige Afdelinger har gjort et godt Arbejde for det fælles Maal, huslig Dygtiggørelse og Hjemmets Tarv. Og vi har i Aarets Løb kunnet glæde os over saa mange smukke Oplevelser, ikke alene naar vi paa vore Udture er blevet taget godt imod, som 2det Aars paa Bornholm, i Kbl. paa Jul. Hansens Fabrik, og Sommerens Husholdningselever i Kyse

og Tystofte, og det har været dejligt for 1ste Aars ved Stranden, og Skolekøkkenlærerinderne paa Reersø, men ogsaa i det daglige Skoleliv, i fornøjeligt Samvær, paa Besøg hos hinanden, i Leg og til Fest i Salen, i alvorlige Stunder, i Skov og Have, Vinter og Sommer.

Skolekøkkenlærerinderne 20 ialt, 16 Forskolelærerinder og 4 andre Lærerinder, sluttede den 25. Februar deres 10 Mdr. Uddannelse, der som et Bevis paa Kursusets Anerkendelse havde opnaaet Statsunderstøttelse til Deltagerne, og ved det festlige Samvær i den Anledning havde vi den Glæde at se mange af Lærerindernes Venner, Slægtninge, og mange af Folkeskolens Lærere, og der blev udtalt mange gode Ord og Ønsker for de nye Skolekøkkenlærerinder, for det Arbejde der ventede dem i den danske Folkeskole. Lektor Holten-Bechtolsheim kom i sin sprudlende, vittige Tale ind paa det Forsøg, han var med til, da man for 20 Aar siden forsøgte med at give Drengene Skolekøkkenundervisning inde paa Sorø Borgerskole, hvor man i Gymnastiksalen fik tildelt hver sit Bordkøkken, og han med sin Kones broderede Forklæde var Fløjmand for et Hold Drengene fra Akademiet og Fru Overlærer Olsen for et Hold af Borgerskolens Drengene, som under Frk. Margrete Pedersens Ledelse passede Primusapparater, pakkede Grød i Høkasse, brasede, kogte. Overlærer Henriksen mindede om, da man lagde ud i Slagelse med Skolekøkkenundervisning ved Hjælp af Lærerinder fra Ankerhus, Amtsskolekonsulent Hansen trøstede de uddannede Skolekøkkenlærerinder med, at de mulige strenge Kursusdage vilde vise sig at være en stor Fordel i deres senere Virksomhed, og paa Forældrenes Vegne takkede Pastor Worm-Leonhardt.

Og til Afslutningsfesten for de unge Husholdningslærerinder en Maaned senere, den 25. Marts, kunde vi ogsaa der hyde Velkommen til mange af de unge Lærerinders Forældre og Slægtninge, der fra nær og fjærn, fra Sønderjylland og Nørrejylland, fra Fyn og Ærø, fra København og Falster, fra Præstø, Holbæk og Sorø Amter var kommet for at dele denne Højtidsdag med dem.

Og vi havde den Glæde ogsaa at kunne byde Velkommen til Kontorchef Fru Torkild-Hansen, Undervisningsministeriet, og Undervisningsminister Jørgen Jørgensens Frue, til Fru Willemoes Andersen, Formand for De danske Husholdningsforeninger, og Fru Marie Hansen, Gevnø, fra Husmandsforeningerne, til Fru Karen Braae fra Statens Husholdningsraad, til Amtmand Topsøe og Frue, til mine Slægtninge, Landstingsmedlem Fru Gudrun Vang Lauridsen og Frk. Kirsten Vang Lauridsen.

Efter at Censorernes Formand, Fru Karen Hessel, havde dimitteret de unge Lærerinder, pointerede hun i sin Tale til de unge, at de foruden deres Eksamensbeviser ogsaa havde faaet andre Resultater, som de kan faa mere Glæde af end Karaktererne. De har paa Ankerhus faaet 3 Ting, fortsatte Fru Hessel, som kan blive af den største Betydning. De har lært: Gode Vaner, godt Kammeratskab, Arbejdsglæde. — Det gælder i al Undervisning om at lære Eleven en Ting, saa det bliver en Vane at gøre det rigtigt. — Kammeratskabet har De ogsaa erfaret. Det giver sig Udslag i, at De har hjulpet og støttet hinanden, saa godt de kunde. Dette Kammeratskab haaber jeg, De vil bringe ud i de Kredse, hvor De faar Deres Gerning, naar De nu skal ud i Livet. Det vil gavne Hjemmene og gennem Hjemmene det fælles Land. Skal Verden blive bedre, skal der begyndes i det smaa.

Paa Skolens Vegne ønskede Fru Lauridsen de 31 Husholdningslærerinder tillykke med det naaede Resultat og bad dem huske paa, at Morgenstund har Guld i Mund, at det gælder om at faa Arbejdet gjort i rette Tid — ogsaa at faa den Venlighed, man gerne vil vise sine Medmennesker, givet i rette Tid. Og saa vældede dejlige mørkerøde Roser frem fra de unge Lærerinder til Fru Lauridsen og fra Frk. Hyldgaard til de unge Lærerinder. Naar der var blevet 31 Lærerinder i Aar, var det fordi 3 af disse paa Grund af Sygdom ikke naaede at faa deres Eksamen forrige Aar.

Følmer Dam paapegede efter sin Lykønskning til de nybagte Lærerinder, at der var Skred i Husholdningssagen

som aldrig før. Men øg den Viden, I har Brug for, og husk, at I betroes Opgaverne af Samfundet, og I har Ansvar for, at disse Opgaver varetages, som de skal.

Ved Festbordet senere talte, foruden Skolens Lærere Fru Wille Jørgensen og Fru Dalmark, Fru Karen Braae, Degn Bancke fra Tyrstrup, Landbrugslærer Dyrby, Lundby. Overlærer Sunesen, Tørring, Kontorchef Fru Thorkild-Hansen, der udtalte Haabet om, at den Aand, der følger Fru Lauridsen, maa hvile over Ankerhus.

Foruden de Husholdnings- og Skolekøkkenlærerinder, der afsluttede deres Uddannelse 1939, har vi optaget som Kursusdeltagere fra Maj 25 Folkeskolelærerinder paa det 10 Mdr. Kursus til Uddannelse af Skolekøkkenlærerinder, 35 Deltagere er optaget paa 1ste Aars Kursus, og 33 afslutter deres Uddannelse paa 2det Aars Kursus, og har som sædvanlig fra Oktober til Jul deres Øvelsesskole, hvor vi ogsaa som sædvanlig har 6 unge interesserede „Smaapiger“ som Elever. Og paa den alm. Husholdningsafdeling har vi haft 50 Elever. I Ungdoms- og Aftenskolen har der fra Byen og Omegnen været 87, af Børn til Skolekøkkenundervisning har der fra de omliggende Kommuner været 43, dertil kommer en Skare Smaabørn paa helt op imod 35 fra 3 til 7 Aar, som 4 Timer hver Dag gaar i Peter Dams Børnehave, altsaa en Skoleflok paa ialt mindst 360, der i Aarets Løb af Skolens Medhjælpere skulde kendes og vejledes. — Husholdningsskolen paa gl. Ankerhus er blevet udvidet med et Vaskerilokale, der med en Skydedør, der har optaget den sorte Tavle i sig, er blevet forbundet med Skolekøkkenet. Det er et kønt Rum, der udmærket kan udnyttes som Supplement til Skolekøkkenet. Og i den yderste udvendige Væg er indmuret en Frise Guirlander fra Peter Dams Forskoleseminarium, der i sin Tid maatte vige til Fordel for et Vindue. Saaledes er der igen skabt en lille synlig Forbindelse mellem Fortid og Nutid.

I Medhjælpernes Rækker er der ogsaa i Aar sket enkelte Forkydninger. Da Kisse Møller rejste tilbage til sit Hjem paa Fyn, kom Mary Böttcher over og assisterede i

Skolekøkkenet paa gl. Ankerhus, i hendes Sted fik Frk. Tarp saa Helga Sunesen som Assistent i Seminariekøkkenet. Martha Dyrbye blev og tog „Privaten“ for os, Ellen Rasmussen kom som Vikar for Margaret Lauriden, mens hun var paa Sigtuna, og har siden taget sig af Stuepige-gerningen. Ingrid Slot beholdt vi som Hjælper paa Laboratoriet og Elisabeth Larsen som Medhjælper i Modelkøkkenet og i Skovhytten. Mie Kristensen har taget Økonomien paa Regensen, og Lisbet Monrad Møller tog til Hadsten Husholdningsskole. Annemarie Cornett, der havde glædet sig til at studere i Amerika, maatte paa Grund af Forholdene opgive dette og arbejder nu for Statens Husholdningsraad saavel som Inger Dam Mikkelsen, hvis særlige Evner er udnyttet ved Forsøgsarbejdet, f. T. særlig ved Afprøvning af Vaskemaskiner paa Statens Forsøgsgaard Trollesminde.

Til Lærerindeuddannelsen melder der sig fremdeles langt flere, end der kan optages — og vi raader dem, der ikke endnu kan finde Optagelse, at forberede sig yderligere til denne Gerning, f. Eks. gennem et Højskoleophold, en Gymnastikuddannelse, en Uddannelse i Haandarbejde, et Fag, vi med den kun 2 aarige Uddannelsestid ikke kan faa med paa Seminariet, en Uddannelse, som paa overkommelig Maade kan faas paa flere Haandværkerskoler, hvor der optages kvindelige Elever.

Som i de foregaaende Aar har Skolen haft Besøg af mange gode Mænd og Kvinder, der har beriget Livet paa Ankerhus, ikke alene med deres Nærværelse, men ogsaa med Tale, Ord og Toner. Fru Elise Bjerre har saaledes talt om Florence Nightingale, Gunvor Appel om Fredssagen, Forstander Siewerts om Europas Kultur, Dr. Mockrauer om en Udlændings Syn paa Nordens Kultur, Jørgen Banke om Egnsgaarden, Nielsen, Svinninge om „indre Farer“, Fru Harriet Dugaard og Kredslæge Fog, Slagelse, har holdt en Række fysiologiske Foredrag under Fru Dalmarks Sygdomsperiode, Siegfried Munck som den gamle Højskoleforstander om Island og om Højskolelærernes Rejse derop i Sommer, og Carl Weismann har givet os en henrivende Fugleaften.

Og saa kom en Sommeraften Lillemor Schönberg Erken fra Norge og overraskede os sammen med 3 musikalske Venner, — de gav os næste Formiddag den vidunderligste Oplevelse, spillede og sang for alle Skolens Indvaanere, som midt i Arbejdstiden blev trommet sammen i Salen, hvor de sikkert ventede at faa en Jazzfornøjelse, og fik saa i Stedet for en Musik, der var som den skønneste Kirkekoncert — og Fru Lillemors takkende Ord for Skoletiden og ildnende Ord til de nuværende tog alle dybt — og vi ældre mindedes hendes prægtige Mor, en af de smukke Pionerer for Husholdningsundervisningen i Norge, og vi erindrede, da Lillemor selv som Elev her talte om den prosaiske Ret Vælling, saa hele Skolen lyttede.

Et andet overordentlig fornøjeligt og stort Besøg fik vi en dejlig Sommerdag fra Undervisningsministeriets Kontorer, deriblandt Ekspeditionsekretærene Hr. G. Hendriksen og Frk. Vøhtz, Fuldmægtig Gimsing og Gerda Hansen, — de benyttede ogsaa Lejligheden til at se paa Sorø Akademi Skove og andre Herligheder.

Undervisningsminister Jørgen Jørgensen med Familie har ogsaa glædet os med et Besøg under et af deres Sorø-Ophold i Ministerboligen. Ligeledes Højskoleforstander C. P. O. Christiansen, Frederiksborg og ikke mindst Professor N. A. Larsen og Frk. Elmer, men det var ogsaa rart at faa Besøg af Frk. Rambusch, før hun overtog en Stilling som Forstander for Statens Forskoleseminarium i Vejle, og at stifte Bekendtskab med Pastor Chemnitz fra Grønland og Redaktør Samuel Davidsen fra Færøerne.

Mange Foreninger har ligeledes som sædvanlig besøgt Ankerhus, saaledes de kooperative Husmoderforeninger fra Holbæk og Kalundborg, Husholdningsforeningerne fra Dragør, Herfølge, Gierslev, Horbelev og Idestrup, og Husmandsforeningerne fra Tornemark, Saksøbing, Ørslev-Bjerre og Gørlev-Bakkendrup og Frk. Hedvig Lund fra Rønne kom virkelig en Dag og overraskede os med sin Skoleklasse, og fra Broby har vi ogsaa haft Børnebesøg.

Sammen med Frk. Vang Lauridsen fik vi sidste Vinter



Besøg af en fransk Dame Bernadette de Vaufreland; senere kom Doris Porter, der som Husholdningslærerinde var ansat i Landbrugsministeriet i New York, og meget interesseret i Konservering; derfor var det meget morsomt, at hun sammen med Fru Saxtorph kom paa uanmeldt Besøg hos Sofie Larsen i Tjustrup og paa staaende Fod blev trakteret med dejlige hjemme-henkogte Jordbær og Pærer. Saa kom 2 Ægtepar fra Holland, Frk. Zwagermanns Venner, Hr. og Fru Dorst og Hr. og Fru Haas, hvor Fruerne begge var Husholdningslærerinder, og endvidere Jessie Campbell og Clareta Walker, der var Konsulenter under det amerikanske Landbrugsministerium, og desuden fik vi ogsaa Besøg af andre amerikanske Damer Mary Ann Carmody fra Wisconsin, Horence P. Eadie fra Toronto og Cecilie M. Gebhard.

Paa Skolens allerførste Feriedag kom en kvindelig Universitetslærer fra Sydindien, af hollandsk Fødsel, Miss L. C. M. Owverkerk, men Fru Saxtorph var heldigvis hjemme og kunne tage godt imod hende. Fra Skotland fik vi Besøg af K. I. Boyd og Margaret Dunn, Craibstone. Men vi havde ogsaa den Glæde at faa Besøg af Fru Aakerstrøm-Søderstrøm, paa hvis Skole i Stockholm de svenske Prinsesser som bekendt har taget deres Husholdningsuddannelse. Og ikke at forglemme Zac Phimister, der som Undervisningsinspektør i Toronto havde levende Interesse for dansk Landbo- og Husholdningsundervisning — og fra hvem vi senere har modtaget smukke Breve.

Men den udenlandske Gæstekreds har dog særlig været præget af de internationale Sammenkomster, der i Sommer har været afholdt i Danmark, og underligt var det umiddelbart før den frygtelige Krig mod Polen at faa det sædvanlige Besøg af Frk. Stemanns Feriekursus, hvor der var Deltagere fra England, Frankrig, Letland, Nederlandene, og hvor dervar 5 fra Polen og 8 fra Tyskland.

Besøget af Deltagerne i den internationale Husholdningskongres med Præsidenten Dr. Piller fra Schweiz og Fru Braae i Spidsen, bliver vel nok det Besøg, der huskes længst; de ca. 300 Deltagere var delt i to Hold og besøgte

skiftevis Frk. Vestergaards Husholdningsskole og Ankerhus, vi trakterede som sædvanlig med Rysteribs. Tiden var desværre knap, men vi naaede da at faa hinanden i Haanden ovre paa den gamle Plæne og i Kreds synge Danmarks-sangen, hvilket de sagde var en Oplevelse for dem.

Der var mange, der hastede hjem til deres allerede da truede Lande, men flere vilde gerne have været en lille Tid hos os paa Ankerhus, men med den lynhurtige Udvikling af Krigs-Situationen, fik vi kun Lov til at beholde dem Timer og Dage, deriblandt Emmy Nyffenegger fra Schweiz, der kom med hjertelige Hilsener fra Kolleger paa Husholdningsseminariet i Zürich, Fru Martta Martimo, fra Finland, som betydelige Opgaver ventede paa, Saaia Kuponen, Medleder af den kendte Lærerindeskole i Järvenpää, Saura Hyrkäs, Irja Hira og Hiija Massinca ogsaa fra Finland og Dagmar Trøften fra Norge, den energiske Bestyrerinde af Horten kommunale Husmoderskole — men vi var sammen længe nok til at føle Fællesskabet, og da de i Hast maatte forlade os, var det med bange Anelser, men med inderlig Forvisning om, at vi kunde stole paa hinanden.

Siden har vore Tanker i Bekymring gaaet videre til Ellie Saurio, vor gode Ven, der virker som Konsulent og Sekretær i det finske Marthaforbund, til El Mūra fra Estland, der deltog i vor Undervisning 1929, og Greta War-kalis fra Letland, der i 1935 kom for at studere Landhus-holdning. Og videre har Tankerne gaaet til vore ameri-kanske Venner, Esra Young og Jessamine, som om Finland sagde, at der havde de fundet det, de søgte i Norden, og og som kom til at staa os saa mærkelig nær — og nu er det, som Th. Havning udtalte 7. Sep., at hver Dag, der gives os i Fred, maa tages som en Guds Gave.

---

## 25. April.

—o—

Magdalene Lauridsen er født d. 25. April, og derfor har det været naturligt den Dag at samles paa Ankerhus, naar Begivenheder skulde markeres. Hovedbygningen til Seminariet blev saaledes indviet den 25. April 1923, der faldt sammen med Fru Lauridsens 50 Aars Dag og den Dag, da det første Hold Lærerinder med den nuværende Statseksamen kunde dimitteres. Og mange vil endnu med Glæde mindes den smukke Fest, Byen fejrede Fru Lauridsen med den 25. April, da hun naaede de 60 Aar, og da hun blev hædret med Fortjenstmedaillen i Guld og med det kgl. danske Landhusholdningsselskabs store Sølvbæger.

Og i Aar blev denne Dag ikke mindre højtidelig, da M. I. gerne den Dag vilde aføve Husholdningsseminariet

Gerning — og det er med Tak i Sindet for hvad jeg har mødt af Forstaaelse, Hjælp og Venlighed gennem de mange Aar — og jeg vil gerne mindes Etatsraad Valentiner, Chr. Christensen, Tune, Rs. Dinesen, Høve, Kr. Pedersen, Sandby, K. M. Klausen, min Slægting Johs. Lauridsen, takke gode Medarbejdere, takke Slægten Langkjær, takke Byens Folk.

Og naar jeg trygt overdrager Seminariet til en selvejende Institution, er det i Haab om, at det Udvalg, der vil bistaa mig, saa længe jeg endnu kan være med i Arbejdet, og sammen med Repræsentanter for Landhusholdningselskabet og Sorø Amts Skoleraad senere vil danne Bestyrelse, loyalt vil *respekttere den Tradition, der efterhaanden er skabt paa Ankerhus, ikke alene gæstfrit at tage mod gamle Elever og Kolleger, men ogsaa at lade den folkelige, frisindede og kristelige Opfattelse præge Livet paa Skolen.*

— og jeg overdrager Husholdningsseminariet Ankerhus til den selvejende Institution i det Haab, at Udvalget og Bestyrelsen vil gøre, hvad de kan, for at skabe *Samarbejde og god Forstaaelse mellem de mange, der arbejder i Hjemmenes Tjeneste, enten det nu er Kvinder som Husmødre, unge Piger som Medhjælpere og vordende Husmødre*

---

„Hellere bøjet Ryg og rank Karakter end en ret Ryg og en slap Karakter“, sagde en Gang Forstander Pedersen-Dalum ved et Landbomøde, ligesom Jacob Tvedegaard udtalte „Økonomisk Magt er værdifuld, men aandelig Magt og høj Moral er uundværlig for et Folk, der vil leve.“

# FUNDATS

for

## Husholdningsseminariet Ankerhus.

—o—

## § 1.

Husholdningsseminariet „Ankerhus“ er selvejende under Ledelse af den i § 7 nævnte Bestyrelse, jfr. dog § 5.

## § 2.

Seminariets Hjemsted er Sorø Landsogn.

## § 3.

Seminariets Formaal er at fortsætte Fru Magdalene Lauridsens Virksomhed med Uddannelse af Husholdningslærerinder fortrinsvis til Landet, der blev paabegyndt 1902 efter Anmodning af De samvirkende sjællandske Landboforeninger, og som senere er betydelig udvidet og nu omfatter baade en 2-aarig Uddannelse af Husholdningslærerinder og en 10 Maaneders Uddannelse af Skolekøkkenlærerinder.

## § 4.

Seminariet ejer de Ejendomme, som ved Skøde af D. D. er overdraget det af Fru Magdalene Lauridsen, nemlig:

1. Matr. Nr. 24 e, Sorø Lille Ladegaard, Sorø Landsogn, kaldet Husholdningsseminariet,
2. Matr. Nr. 24 a, smst., kaldet Husholdningsregensen,
3. Matr. Nr. 24 o, smst., kaldet Landsbyens Skolekøkken,
4. a. Matr. Nr. 21 q, smst. } kaldet Dr. Steens Skolehjem.  
b. Matr. Nr. 21 br, smst. }

Endvidere ejer Seminariet alt i de fornævnte Ejendomme værende Inventar og Skolemateriel m. v., som er overdraget i Forbindelse med Ejendommene.

Over Seminariets Formue optages en Begyndelses-Status.

## § 5.

Seminariet ledes af Fru Magdalene Lauridsen, saa længe hun ønsker det, i Forening med et raadgivende Udvalg paa følgende 6 Medlemmer:

Folmer Dam, Marence Tarp, Johanne Wille Jørgensen, Ellen Sejerø Olsen, Agnes Eliasson og Formanden for Skoleforeningen „Ankerhus“ Margrete Pedersen.

Ved Afgang udnævner Fru Magdalene Lauridsen et nyt Medlem.

Seminariet forpligtes af Fru Magdalene Lauridsen, dog kan de Seminariet tilhørende faste Ejendomme ikke sælges eller pantsættes uden Undervisningsministeriets Samtykke.

### § 6.

Det i § 5 nævnte Udvalgs Opgave er i Forening med Forstanderen at drøfte, hvad der kan være af Interesse for Seminariets Drift, samt paapege de Opgaver, som Seminariet af Hensyn til Husholdningslærerindernes Uddannelse og Virksomhed og Husholdningsopgaver i Almindelighed bør tage op.

Udvalget skal have Indseende med, at Seminariet drives saaledes, at det opfylder de det paahvilende Forpligtelser, og det skal i Forening med Forstanderen inden Regnskabsaarets Udløb lægge Budget for Driften for det kommende Regnskabsaar og paase, at det overholdes.

Udvalget fastsætter i Forening med Fru Magdalene Lauridsen sin Forretningsorden.

Over Udvalgets Forhandlinger føres en Protokol, hvori ogsaa Budgettet indføres.

### § 7.

Ved Fru Magdalene Lauridsens Afgang som Leder af Seminariet ordnes Ledelsen af Seminariet saaledes:

a. Det i § 5 nævnte Udvalg bliver Seminariets Bestyrelse og udvides med 2 Medlemmer, idet Fru Magdalene Lauridsen indtræder i og er livsvarigt Medlem af og Formand for Bestyrelsen, og Seminariets Forstander desuden indtræder som selvskrevet Medlem af Bestyrelsen. Denne bestaar herefter af ialt 8 Medlemmer. Ved Fru Magdalene Lauridsens Afgang som Formand for Bestyrelsen indtager Folmer Dam Stillingen som livsvarig Formand, medens Frøken Margaret Lauridsen indtræder som livsvarigt Medlem af Bestyrelsen.

Efter Folmer Dams Afgang vælger Bestyrelsen selv sin Formand. Bestyrelsens Sættelse skal fremtidig være følgende:



1. Seminariets Forstander,
2. 4 af Seminariets Lærerforsamling valgte Medlemmer,
3. 1 Medlem valgt af Foreningen „Ankerhus“,
4. 1 Medlem valgt af Det kgl. danske Landhusholdningsselskab,
5. 1 Medlem valgt af Sorø Amts Skoleraad.

Ved Afgang blandt Lærerne i den første Bestyrelse besættes Pladsen første Gang af Det kgl. danske Landhusholdningsselskab, næste Gang af Skoleraadet og derefter af Lærerforsamlingen. Ved Frk. Margrete Pedersens Afgang besættes den ledige Plads ved Valg af Foreningen „Ankerhus“. Ved hver fremtidig Afgang vælges det nye Medlem af den, der har valgt det afgaaede. Valgene gælder for Livstid, for Læreres Vedkommende dog forudsat, at de vedbliver at være Lærere ved Seminariet.

Bestyrelsen fastsætter selv sin Forretningsorden.

b. Til at forestaa Skoleledelsen vælger Bestyrelsen en Bestyrerinde som Forstanderinde, forsaavidt Fru Magdalene Lauridsen ikke har udpeget nogen dertil.

Valget af Formand skal godkendes af Undervisningsministeriet.

### § 8.

Bestyrelsen opretter Kontrakt med Forstanderen. Ved Kontrakten bestemmes Omraadet for Forstanderens Arbejde.

Lærerpersonalet antages og afskediges af Forstanderen med Bestyrelsens Godkendelse.

Anden Medhjælp antages af Forstanderen.

### § 9.

Bestyrelsen repræsenterer Seminariet i alle Anliggender og træffer i enhver Henseende Beslutninger vedrørende Seminariets Forhold, dog at den ikke uden Undervisningsministeriets Samtykke kan sælge eller pantsætte de Seminariet tilhørende faste Ejendomme. Det kan ved Forretningsordenen, jfr. § 7, fastsættes, hvem der med bindende Virkning for Seminariet kan forpligte dette.

Den i § 6 ommeldte Udvalgs-Protokol fortsættes som Protokol for Bestyrelsen.

Bestyrelsen holder Møde mindst een Gang hvert Kvar- tal og iøvrigt, naar et af dens Medlemmer ønsker det.

Bestyrelsens Beslutninger træffes ved almindelig Stem-

meflerhed. I Tilfælde af Stemmelighed gør Formandens Stemme Udslaget.

Bestyrelsen er beslutningsdygtig, naar mindst 5 Medlemmer er tilstede.

#### § 10.

Seminariets Regnskabsaar gaar fra 1. April til 31. Marts. Inden hvert Aars 1ste Maj aflægges Forstanderen Regnskab med Statusopgørelse overfor Bestyrelsen, som lader Regnskabet revidere af en statsautoriseret Revisor, der skal have tilendebragt Revisionen inden 1. Juni.

Af det aarlige Overskud henlægges Halvdelen til et Reservefond, medens den anden Halvdel deles lige mellem et Fond til Understøttelse af ubemidlede Elever og et Pensionsfond for Lærerpersonalet. De til Reservefondet henlagte Midler skal stedse være anbragt efter Reglerne om Anbringelse af umyndiges Midler, og Fondets Værdipapirer noteres paa Navn og forsynes med Forbudspaategning af Sorø Amsraad. Renter af Fondets Kapital tillægges denne.

Reservefondets Midler kan anvendes til Dækning af et eventuelt aarligt Driftsunderskud, men maa iøvrigt kun angribes i ekstraordinære Tilfælde og med Undervisningsministeriets Samtykke.

Saa længe Fru Magdalene Lauridsen er Leder af Seminariet, træder det i § 5 ommeldte Udvalg i Stedet for Bestyrelsen.

#### § 11.

Skulde Seminariets Ophævelse nogensinde blive nødvendig, træffer Undervisningsministeriet Bestemmelse om, hvorledes der skal forholdes med dets Midler.

#### § 12.

Ændringer i og Tilføjelser til Fundatsen kan kun ske med Undervisningsministeriets Samtykke.

Saaledes bestemt som gældende fra 1. April 1939, fra hvilken Dag „Husholdningsseminariet Ankerhus“ er selvejende.

*Ankerhus, den 1ste April 1939.*

*Magdalene Lauridsen.*

Fundatsen opnaede Ministeriets Godkendelse og Konfirmation den 16. August 1939:

## VI CHRISTIAN DEN TIENDE

af Guds Naade Konge til Danmark og Island, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig Holsten, Stormarn, Dilmarsken, Lauenborg og Oldenburg

gøre villerligt: At eftersom for Os allerunderdanigst er ansøgt og begært Vor allerhøjeste Konfirmation paa Fundats for Husholdningsseminariet „Ankerhus“, saa ville Vi aller-naadigst have nævnte Fundats, af hvilken en Genpart er indleveret i Vort Undervisningsministerium, i alle dens Ord, Klausuler og Punkter, saaledes som den her vedhæftet findes, konfirmeret og stadfæstet, ligesom Vi og hermed konfirmere og stadfæste samme.

Forbydende alle og enhver mod det, som foreskrevet slaar, Hinder at gøre.

Givet i Vor Kongelige Residensstad  
Kjøbenhavn, den 16. August 1939,  
Under Vort kongelige Segl

Efter Hans Kongelige Majestæts  
allernaadigste Befaling

Jørgen Jørgensen.

E. Torkild-Hansen.

Søren Langkjær,  
Skolens Bygmester.

—o—

Gamle Langkjær, som Murermester Søren Langkjær de sidste Aar blev kaldt paa Ankerhus, var nærmest et Venne-navn og ikke netop fordi hans Søn Murermester Marius Langkjær havde overtaget hans Murermestervirksomhed og hans Sønneson Søren Langkjær havde tegnet „Landsbyens Skolekøkken“ til os og Elevfløjen til Dr. Steens Skolehjem — og fordi at han for flere Aar siden havde fejret sin 80-Aars Dag.

Naar jeg gerne vil have Lov til at skrive lidt om Gl. Langkjær i vort Aarsskrift, er det, fordi han omfattede Ankerhus med saa stor Interesse og var Skolen en klog og god

Raadgiver og en stor Støtte gennem mange Aar og os alle en trofast og forslaaende Ven.

Spøgende holdt jeg paa, at jeg næsten var den ældste i Sorø da jeg kom til Sorø Højskole 1893, men allerede 1891 byggede Hr. Langkjær den store smukke Hjørneejendom Axelhus, der den Dag i Dag staar som et stout Bevis for, hvad en reel og fremsynet Haandværker kan betyde for sin By.

Vort Bekendtskab stammede fra Bygningen af Sorø Husholdningsskole 1897, men det var egentlig først 1902, jeg lærte ham rigtig at kende, da han hjalp med at faa Grunden lagt til Ankerhus og byggede det første Hus, Villaen, mens jeg den Sommer var paa en Stipendierejse til Tyskland, i Geisenheim o. fl. Steder for at studere Frugtkonservering og Fremstilling af Æblemost.

Jeg glemmer ikke den Søndag Formiddag Langkjær fulgte mig ud for at tage Huset i Øjesyn — og forstod da, at det var som Elatsraad Valentiner saa smukt udtrykte senere, Venner, der havde bygget dette Hus til mig.

Og da Mistillid mødte mig, kom han stilsærdig som den retsindige Mand og hjalp mig, og hans redelige Sindelag og ærlige Mening i Arbejde som i Byraad, blev en Støtte, som jeg ikke noksom kan takke for. — Det var ogsaa Hr. Langkjær, der slog fast, at Lærerindeuddannelsen paa Ankerhus maatte have sin Hovedbygning og hævdede dette saa stærkt ved et Rigsdagsbesøg, at et Byggelaan dertil blev bevilget.

Alle ved ogsaa, at vi paa Ankerhus gennem de mange Aar har haft et fornøjeligt Samarbejde med Byens Haandværkere, hvilket for en stor Del skyldtes, at naar et nyt Hus skulde bygges, gav Hr. Langkjær blot et Overslag over Udgifterne, disse kunde saa blive større eller mindre, eftersom Arbejdet formede sig.

— Og derudfra kan ogsaa forstaas det „Held“, vi havde, da „Gaarden“ byggedes og Stormen en Nat styttede Tagværket paa Mellembygningen ned paa Jorden, for saa kunde vi da faa en smukkere Form frem, faa Svalegang og meget andet ønsket.

Personlig kom hans Hjem ogsaa til at betyde noget for mig, der var man i godt Selskab, og hans prægtige Kone med sin sikre Opfattelse var med til at præge vor Skole, og deres Børn blev vore gode Venner.

Og skulde vi holde Fest, glæde os over Æbletræerne, der blomstrede, over Rødtjørnen, over Blommerne, der modnedes, syntes vi, gamle Langkjær maatte være med; ofte holdt han sig dog tilbage for at give Plads for andre, men han nød Haven, Dyrene, Missekattene og Fuglene —; godt han fik saa mild og smuk en Død, da han efter en Svaghedsperiode sov ind den 17. Juni „som Sol i Høst gaar ned“.

Det, han har skænket os personlig og gennem sin Slægt, vil vi bevare i Taknemmelighed.

M. L.

---

## Frikvarter.

—o—

Frikvarter, det gives, for at man skal forfriske sig til at begynde igen. — Et saadant Frikvarter — ganske vist et af de lange, holdt jeg i Sommer paa 3 Mdr., benyttede det til et længere Ophold i Sverrig og til en lille Smuttur til Norge. Ikke mindst nu er jeg lykkelig over, at det blev i Sommer, medens der endnu herskede nogenlunde Fred i Verden — og hvor man havde Lov at nyde Naturen og Menneskene, uden der skulde spørges om, hvilken Nation eller hvilken Religion man tilhørte.

Den Tid, jeg fik Lov at være i Sverrig og Norge, nød jeg i alle Maader ubeskriveligt, min Interesse og Forstaaelse af det nordiske Folk og deres Lande med deres særegne Præg er bleven øget betydeligt.

I mange Aar havde jeg ønsket at komme til Sigtuna, som ligger ca. 40 km nord for Stockholm — en lille henrivende gammel Stad smukt beliggende ved Mälaren, ganske særpræget med gamle, store Kirkeruiner (fra omkring Aaret 1000), og man fornemmer straks dens historiske Be-

tydning, og at den har været et af Hovedsæderne for Kristendommen.

Jeg indmeldte mig som hospiterende Elev paa Sigtuna Folkehøjskole, som er en Del af Sigtunastiftelsen, og hvis Rektor er den ogsaa her i Danmark bekendte Manfred Björkvist.

Hele den Institution lader sig ikke let beskrive — den maa opleves — og det er baade de ydre Bygninger og Livet der indenfor. Beliggenheden er saa skøn — bygget terrasseagtigt opad en Tallhøj — hvor alle Naturens Skønheder — smaa „Klippepartier“ og de dejlige høje ranke Tallar (Fyrretræer) er bevarede i videst mulig Udstrækning.

Selvom de nordiske Folk har meget tilfælles, blev jeg klar over, at Mentaliten hos svenske, norske og danske er meget forskellig — de første Dage følte jeg det stærkt — den maaske til Tider overdrevne Interesse og Gæstfrihed, de danske møder hinanden med, savnede jeg, følte mig meget „ustilig“, men lærte efterhaanden at sætte Pris paa den svenske noget tilbageholdne, men elskværdige Natur.

Jeg glædede mig til hver ny Dag og nænnede ikke at „sove længe“ en eneste Morgen, Lektionerne, Morgen- og Aftenandagten, de festlige Sammenkomster, ja, selv Maaltiderne, var paa sin Vis en Oplevelse, og gennem den Undervisning, vi f. Eks. fik i Kulturhistorie og ved Gennemgang af Litteraturen, blev det svenske Sprog aabenbaret os i al sin Skønhed.

Dagen sluttede vi med at samles i Stiftelsens lille Kirke (Olaus-Petrikapellet), og det var velgørende at se alle de glade unge Mennesker komme og lige saa stille tage Del i det, der blev givet — de rigtig skønne Sommeraftener samledes vi i „Friluftskirken“, og det var det mest betagende af det hele i sin enkle Form — alle de klangfulde Stemmer i de naturskønne Omgivelser, det kunde ikke andet end stemme ens Sind til Fred og ikke til Krig. Livet paa en Skole er jo ikke som Livet i et Hjem, ej heller i Sverige. Derfor var jeg saa glad for at komme til at bo privat hos Familien Manthe, der baade i Ord og Gerning gav mig Indtryk af det svenske Hjemliv.

Til Stiftelsen var knyttet to Elevhjem „Flickornes Stuga“ og „Pojkernes Stuga“, hvor gamle Elever naar som helst ved at henvende sig til en af Lærerinderne kunde faa Lov at bo her kortere eller længere Tid mod en ganske lille Betaling. Der fandtes Soverum med Køjer — Samlingsstue med Peis og et lille Køkken, hvor de maatte lave Mad. Det blev benyttet flittigt, og jeg kunde se, at det havde stor Betydning for de gamle Elever paa saa fri en Maade at kunne komme tilbage og endda faa Lov til at være med til visse Lektioner og hvad der ellers foregik paa Skolen. Jeg synes, et saadant Elevhjem vil være paa sin Plads ved „Ankerhus“. Mor Magda, som besøgte mig i Sigtuna, be- styrkede mig i Tanken. — Elna, Gunnar og Karen Dam besøgte mig ogsaa deroppe, og vi fik alle, sammen med Mor Magda, en eventyrlig Tur til Gotland. — Visby overvældede os med romantisk Skønhed, med sin Ring- mur, alle de mægtige Kirkeruiner og velbevarede, smukke Huse fra Hansatiden — ogsaa en lille Afstikker til Karlsø var nok til et langt „Frikvarter“, den paradisiske og fre- dede Fugleø velkendt fra Bengt Bergs Bøger.

Norge er for saa vidt mere Turistland end Sverige, sent skal jeg glemme Rejsen op gennem Jæmtland over Storlien til Trondheim og videre til Fanrem i Orkedalen. Kaspara Kyllingstad og hendes Datter Åsgjerd (begge gamle Ankerhusere) og hendes Datterdatter Dagrund beredte mig her en rigtig norsk Uge med alt, hvad et dansk Hjerte kan begære. Blaabærtur oppe i Åsen — sneklædte Fjelde — Fladbrød i Bordskuffen, Lefser, Potetkaker og Sætertur — sov i een Hytte — spiste Tykmælk i en anden o. s. v. Den 66-aarige Fru Kyllingstad trodsede alle Hindringer i Form af Kratskov — smaa Elve — Sumpe, stejle Bakker o. s. v. Man kunde ikke blandt unge finde en bedre Kammerat, og det er med stor Taknemmelighed, at jeg mindes dette kloge, fine og elskelige Menneske med et Hjerte af Guld. — Fra Orkedalen tog jeg med Rutebil over Tammerfors til Opdal gennem Sunndalen over Tingvoll til Molde — jeg følte, at jeg var kommet ud paa Livets store Rutchebane, da vi med

fuld Fart slingrede op og ned af de smalle norske Veje, ofte med en dyb Afgrund løbende ved Siden af os. En betagende Sejltur gennem Romsdalsfjorden til Åndalsnæs med Raumabanen nedover til Gudbrandsdalen o. s. v., til jeg møet af Fjelde igen stod i København, og hvor jeg pludselig i et „Opløb“ stod Ansigt til Ansigt med to unge Ty-skere, som jeg havde sagt Farvel til højt oppe i Norge.

Dette „Frikvarter“ har bragt mig saa meget godt, at jeg vil leve højt paa det længe.

*Margaret Lauridsen.*

## Aarsmødet 1939.

—o—

Aarsmødet for Foreningen Ankerhus afholdtes 2.—3. September. Forventning om større Tilslutning havde vi ikke i Dagene, der gik forud for Mødet, hvor Sindet knugedes mere og mere af de tunge Skyer, der trak op over Europa, og hvor man med Bekymring og megen Ængstelse fulgte Radioens Meddelelser om, hvordan Tilstandene stadig forværredes — blev alvorligere Time for Time. Til vor Overraskelse og Glæde blev det dog en antagelig Flok, der samlede i Løbet af Lørdagen. Vi søgte saa nogenlunde at holde de vante Rammer for Mødet — men det maatte jo præges af Uroen om os, af den Ulykke og Nød, der truede vort Lands Naboer, og, omend maaske paa anden Maade, ogsaa vort eget lille Land. De smilende Sommerdage, hvor der netop i disse skæbnetunge Dage var en saa mærk- værdig Fred, Skønhed og Ro over Naturen, følte man stærkt, stærkere end nogensinde, ikke alene, hvor skønt vort Land er, men ogsaa, hvad vi ejede i det Gode, det giver os som frie Borgere i et frit Land. Jeg tror, det er rig- tigt, naar jeg siger, at vi følte Trang til, vi, der var sam- lede, at give hinanden Haanden, at staa sammen, støtte og hjælpe hinanden gennem de Vanskeligheder og Prøvelser, der maatte komme for vort Land og Samfund. Dette un- derstregedes af Hr. Folmer Dams alvorlige Foredrag Søn-



dag Eftermiddag om de Indskrænkninger, Hjælpe- og Sparereforanstaltninger, vi kunde komme til at staa overfor — og af Fru Malling Pedersens smukke Oplæsning af Udtog af Gabrielis Breve og endelig af den Stemning, der raadede, da Mødet sluttede med, at vi i Kreds paa Plænen ved gl. Ankerhus sang: „— og gamle Danmark skal bestaa, saalænge Bøgen spejler sin Top i Bølgen blaa.“

Med denne Alvor i Sindet og med dette Tryk over os søgte vi som nævnt at føre Mødet igennem under de vante Rammer og mødtes Lørdag Eftermiddag Kl. 5 til Middag i Salen. Tidligere og nuværende Elever med Lærere og Lærerinder fyldte Salen til sidste Plads. Fru Lauridsen bød Velkommen — navnlig til 25 Aars Jubilarene, hvoraf de tre Fynboer Fru Bigaard Hansen, Frk. Marie Broholm og Fru Egedal Bennedsen, Bornholmeren Fru Asta Kærgaard Hansen og endvidere Fru Arnkiel Pedersen var kommet tilstede.

Paa Foreningen Ankerhus Vegne bød Frk. Tarp de mødte Velkommen, og Frk. Meyland Smidt takkede Fru Lauridsen og Skolen for de gode Kaar og den gode Modtagelse, Foreningens Deltagere altid faar paa Ankerhus. Frk. Marie Broholm holdt paa Jubilarenes Vegne en versificeret Tale, som gengives andet Steds i Aarsskriftet. Fru Arnkiel Pedersen, Hr. Folmer Dam, Frk. Margrete Pedersen, Hadsten, og flere talte — og Sangen tonede ind imellem. Blandt andet følgende Sang, der oprindeligt er skrevet til Aarsmødet for 25 Aar siden i 1915 af Forstander Peter Dam, og som lige saa godt kunde være skrevet til denne Dag.

Det selskabelige Samvær sluttede med at de unge Elever i skønne Dragter fremførte rytmiske Danse ved Faklers Skær i Seminariegaarden.

Søndag Morgen samledes man som sædvanlig paa Plænen foran gamle Ankerhus og sang den Sang, der mere end nogen anden er knyttet til Morgensangen paa Ankerhus „Alt staar i Guds Faderhaand“. Med den Baggrund, Mødet havde i Aar, var det naturligt, at man ogsaa sang „Vor Gud han er saa fast en Borg.“

*Det er en Lørdag Aften  
en mørk Septemberkvæld  
den korte Sommer er forbi,  
og Høsten gaar paa Hæld.*

*Men Byg er kørt i Lade,  
og Rug er sat i Slak,  
og Tårskeværkels Surr og Sang  
er Sædens muntre Tak.*

*Det er en Nedgangsmaaned  
i denne Nedgangstid,  
hvor brændte Byer ligger Lig  
bag Folkehæres Strid.*

*Hvor Luft og Hav maa skælve  
hver Nat og højlys Dag  
ved Bombers Brøl, Granaters Hyl  
og sprængte Skibes Brag.*

*Dog her kan Venner mødes  
med Skæmt og Leg og Sang  
og tales ved i Fred og Ro  
om Aarets Arbejdsgang.*

*Og her kan Venner mødes  
og mindes gledne Aar  
med Tak for Tid, som var og gik,  
og drøfte Livets Kaar.*

*Vel mødt i Trængselstider  
til Fest en stakket Stund  
vel mødt fra vanskelig Sejlads  
paa gammel Ankergrund.*

*Vi ved, naar Natten kommer,  
at bag den gryr en Dag,  
vi tror paa Sol bag Mørkets Sky  
for hver en Livets Sag.*

Generalforsamlingen havde samlet stort Tal, og Foreningens Formand, Frk. Margrete Pedersen, Hadsten, aflagde Beretning om Aarets Gang — omtalte, at Foreningens Maal jo er at holde Forbindelsen vedlige mellem tidligere Elever og Ankerhus, dels ved at afholde et Aarsmøde 1ste Lørdag og Søndag i September og dels ved Udsendelse af et Aarskrift. Frk. Pedersen meddelte, at Aarskontingentet er indgaaet ret godt, at Medlemstallet er godt 600, at Medlemmerne som sædvanlig er Skolens Gæster til Aarsmødet, at „Husholdningssagens Historie“ er udsendt til alle Foreningens Medlemmer, og at Formanden er bedt om at indtræde i Udvalget for „Den selvejende Institution Ankerhus“.

Regnskabet fremlagdes og godkendtes. Det viste et Overskud paa 199,80 Kr.

Bestyrelsesvalget var Genvalg. Frk. Marga Teglbjærg, Fru Alice Dittmann, Frk. Margrete Pedersen og Frk. Marrence Tarp var paa Valg. Desuden bestaar Bestyrelsen af Frk. Meyland Smidt, Frk. Juul Andersen og Fru Paula Egemose. Revisorerne Frk. Oda Clausen og Fru Hilda Christiansen genvalgte.

Under Eventuelt fortalte Frk. Margaret Lauridsen om sin Rejse og sit Ophold paa Sigtuna Højskole i Sverrig og om et Elevhjem, de der havde knyttet til Skolen (se Artiklen andet Steds i Bladet). Et saadant lignende Elevhjem kunde Frk. Lauridsen ønske, vi havde her paa Skolen — saa tidligere Elever mere frit kunde gæste deres gamle Skole en kortere Tid. Tanken vandt saa god Tilslutning, at man enedes om at søge et saadant Hjem rejst ved Ankerhus ved Hjælp af Andele paa 10 Kr. Tidligere Elever, der ønsker at støtte Tanken, gives Lejlighed til at tegne en eller flere Andele og indtegne disse hos Formanden, Frk. Pedersen, Husholdningsskolen, Hadsten, og Sekretæren, Frk. Margaret Lauridsen, Ankerhus, Sorø. Fru Lauridsen vilde gerne skænke en Byggegrund til Elevhjemmet. Hvis det lykkes at samle tilstrækkeligt til at rejse et saadant Hjem, vil det staa aabent for Medlemmer af Foreningen Ankerhus — kortere eller længere Tid — i alle Tilfælde en Week-end billigt.

Endvidere fremkom under Eventuelt Ønsket om ordnede Studierejser for Husholdningsinteresserede til Udlandet, og Bestyrelsen bemyndigedes til at vælge et Rejse- og Studieudvalg til Planlæggelse af saadanne Rejser — naar Forholdene tillader det, maa vi vist føje til.

Til sidst redegjorde Fru Lauridsen for den nye Ordning ved Seminariets Overgang til selvejende Institution.

Søndag Eftermiddag sluttede Samværet som nævnt med Foredrag og Oplæsning i Salen — sluttede lidt før end vanligt, da Mødedeltagerne begyndte at haste hjem.

Det blev et Aarsmøde, et Samvær, der prægedes i Ens Sind, saa det sent vil glemmes. Vi vil haabe paa og bede til, at „— netop som Jord ej mer kan raade“, der da maa komme „— det Frelsens Væld af Naade!“, der kan bringe Fred til vort ulykkelige og hærgede Europa.

*Marence Tarp.*

## Marie Broholms 25 Aars Hilsen.

—o—

Ja, Tiden iler med Kæmpeskridt,  
 og pludselig er vi da naaet saa vidt,  
 at 25 Aar er gaaet siden  
 vi her paa Ankerhus blev proppet med Viden,  
 og ud de os sendte paa Lærerindefærd,  
 for at prøve om Kundskaberne havde Værd.  
 Vores kære Lærerinder havde nok fortalt,  
 at Eksamen var noget, men langtfra alt.  
 Nu først skulde Livet for Alvor begynde  
 og Ansvarret til Tider vist godt kunde tynde.  
 Den Tale dog ikke vi tog saa tungt,  
 hvad kan os skræmme, naar Modet er ungt.  
 At Skoletiden er en festlig Tid,  
 det fatter man først, naar den er forbi.  
 Vores Lærere var nu ogsaa saa rare,  
 de søgte aldrig sig selv at spare.  
 Nej, os at gavne og tilmed fornøje,  
 jeg tror, de stedse havde for Øje.  
 Respekt det dog ikke skortede paa,  
 (vi var jo paa Holdet saa ganske faa)  
 og ingen vist kunde sig fri  
 for at ryste en Smule, naar vi gik til Kemi,  
 enhver skulde op hver eneste Dag,  
 det var en sikker og afgjort Sag.  
 Dr. Steen sad inde med Kundskaber mange  
 og vores Hjernevindinger var smaa og trange,  
 derfor det kneb, men det endte med Fryd,  
 hun aabnede for os en Verden ny.  
 I Køkkenet følte vi os straks mere hjemme,  
 skønt Timerne der kunde nok være slemme.  
 En Køkkenforklaring paa et Kvarter  
 uha nej, den burde ha varet  $\frac{1}{2}$  Time eller mer.  
 det sagde Frk. Sejerø nok saa træsk,  
 da jeg havde fortalt om Grød og Flæsk.  
 At nævne det, hvorom vi blev belært,  
 det er i Dag nok ikke værd;  
 thi Fritiden maa vi ogsaa ha frem,  
 som vi den nød i vore smaa „private Hjem“.

En Lørdag Aften var aller bedst,  
 da Bogen til Side, og vi holdt Fest.  
 Ved 2 Øres Kringler og en Kop Kakao saa god

jeg forsikrer, at Munden ej stille stod.  
 Om Afholdssag, personlig Frihed og meget mere,  
 vi kunde i det uendelige diskutere,  
 indtil Ovnene var kold og Lampen sagde Stop,  
 og Kulden begyndte at ryste vor Krop.  
 For større Fest gik ej heller vi fri,  
 jeg husker endnu fra Høstens Tid  
 et Gilde saa stort med Dans i Ring,  
 hvor „de fynske Karle“ var rigtig i Sving.  
 Ja, det var de gode gamle Dage,  
 som her jeg søgte at kalde tilbage,  
 men Tiden staar ej stille, det nye ej standses kan,  
 det ses her paa Skolen som rundt om i vort Land.  
 Og Skolen her er Fru Lauridsens Værk,  
 hun staar her endnu saa myndig og stærk  
 med Blikket vendt frem mod den nye Dag  
 for at gavne og højne Hjemmenes Sag.  
 I Dag er vi mødt med Tak i vort Sind,  
 fordi vi blev nittet i Kæden ind.

## Kongres-Hilsen.

— 0 —

*Om Husholdningskongressen i Sommer har vi fra Svejts faaet en smuk Beretning om de fremmede Gæsters Glæde over Danmark, og man skulde næsten tro, at de kendte Sangen „Vort Hjem, du danske Jord“, naar de skriver, „ . . . vi skal sent glemme Husholdningsseminariet „Ankerhus“. hvor Eleverne i særlig Grad maa kunde føle sig i Pagt med den danske Jord“. Den „tapre Forstanderinde“ faar ogsaa venlige Ord for sin Gæstfrihed og Folmer Dam for sin „velunderbyggede pædagogiske Sans“. Beretningen fortæller om alle de Blomster, man har i Danmark, „Blomster, der synes at have laant deres Farver fra dette Lands ganske særlige Belysning“ over de rolige Landskaber med de fredelige Huse, hvis Beboere synes at have forstaaet, at „Enkelthed og Naturlighed er det, som bringer Lykke“.*

*Har Kongressen hjulpet Deltagerne til at blive klare over „Kvindens umaadelige Opgaver i Samfundet“ (nemlig at staa fast i Virkeligheden og dog hæve Blikket mod Idealene), saa faar de, skrives der, i disse onde Tider, som alle nu maa gennemleve, en levende og virksom Støtte, fordi de endnu bedre end tidligere har faaet forstaaet den menneskelige Samhørighedsfølelse trods al Verdens Elendighed, ved de glædelige Dage, de tilbragte i „det vidunderlige Land“ mod Nord.*

*— Som Dansker kan man da kun tilføje, at Glæden var ganske gensidig: det er altid en Berigelse at træffe interesserede og venlige Mennesker, som taknemligt og modtageligt kommer En i Møde, saadan at faglig Interesse og ren menneskelig Hyggelighed slaar sammen til en højere Enhed.*

Ingrid Saxtorph.

## Ernæringsøkonomi.

—o—

Priserne stiger for hver Maaned, der gaar, og det kniber snart mange Steder med at faa Husholdningspengene til at slaa til, hvis den gamle Levofod skal opretholdes. Naa, saa maa vi sætte Levofoden ned, det er ingen Ulykke eller behøver i alt Fald ikke at være det. Spørgsmaalet bliver blot, hvor vi skal sætte ind, hvilke Fødemidler der skal spares paa og hvilke, der skal bruges mere af, naar Kostudgiften ikke maa stige. Den, som kan besvare det Spørgsmaal rigtigt og gennemføre Besvarelsen i Praksis, forstaar sig paa Ernæringsøkonomi.

Men Spørgsmaalet er slet ikke saa let at besvare, fordi vi ikke har noget letfatteligt Maal for de enkelte Fødemidlers ernæringsøkonomiske Værdi. For en Del Aar siden, da Vitaminerne endnu ikke erkendtes at have den Betydning, som det har vist sig, at de har, da man regnede med, at blot man fik Kalorier nok, saa fik man ogsaa Mineral-salte og Protein nok, havde man det lettere. Man regnede bare ud, hvor mange Kalorier de enkelte Fødemidler gav for 1 Øre, og saa var Spørgsmaalet besvaret. De, der gav flest Kalorier for 1 Øre, havde den højeste ernæringsøkonomiske Værdi, og de, der gav færrest, den laveste ernæringsøkonomiske Værdi. Der var blot den Fejl ved det, at Svaret var forkert, fordi man gik ud fra den fejle Forudsætning, at naar blot man fik Kalorier nok, saa vilde Kosten være tilstrækkelig.

Nu, da vi ved, at vi lettere faar Kalorier nok end Salte og Vitaminer nok, da det er klarlagt, at det netop ofte kniber at skaffe tilstrækkeligt af disse Specialnæringsstoffer, maa vi se os om efter et andet Maal for Fødemidlernes ernæringsøkonomiske Værdi. At faa denne Værdi udtrykt ved et enkelt Tal maa være det ideelle; men det er vanskeligt at naa dertil, naar Beregningerne skal være paalidelige.

For saa vidt vi kender Fødemidlernes Indhold af de forskellige Næringsstoffer saavel som deres Pris, kan vi naturligvis regne ud, hvor meget vi gennem de enkelte

Fødemidler faar for 1 Øre af alle de kendte Næringsstoffer. Da Fedt og Kulhydrat i stor Udstrækning kan erstatte hinanden, regner vi dog ikke med de to Næringsstoffer hver for sig, men kun med Kalorier, ellers vilde vi tillægge Fødemidlernes Indhold af dem for stor Vægt. Og de Vitaminer, hvis Betydning for Mennesket ikke kendes, eller hvis Mængde i Fødemidlerne ikke er undersøgt, kan vi naturligvis ikke regne med. En Beregning af den Art, jeg tænker paa, kommer derfor til at se saaledes ud:

	Sødmælk	Franskbrød	Kartofler
Prisen pr. kg eller lit., Øre . .	30	80	12
Indhold pr. kg eller lit. af:			
Protein, g. . . . .	35	80	16
Kalorier, mg . . . . .	650	2600	720
Kalcium, mg . . . . .	1100	400	80
Fosfor, mg . . . . .	1000	1000	560
Jern, mg . . . . .	2,5	10	8
A-Vitamin, Intern. Enheder . . .	750		400
B <sub>1</sub> -Vitamin, " " . . .	230	200	300
C-Vitamin, " " . . .	400		1500
D-Vitamin, " " . . .	20		
For 1 Øre faas:			
Protein, g. . . . .	2,5	1,0	1,3
Kalorier . . . . .	22	33	60
Kalicium, mg . . . . .	37	5	5
Fosfor, mg . . . . .	33	13	47
Jern, mg . . . . .	0,08	0,13	0,67
A-Vitamin, Intern. Enheder . . .	25		33
B <sub>1</sub> -Vitamin, " " . . .	8	3	25
C-Vitamin, " " . . .	13		125
D-Vitamin, " " . . .	0,7		

Naar man kigger lidt nærmere paa Beregningen, ser man jo let, at Kalorier købes billigst i Kartofler og dyrest i Sødmælk, Kalcium billigst i Sødmælk og dyrest i Franskbrød og at ingen af Næringsstofferne købes billigst i Franskbrød. Men Sammenligningen er besværlig og bliver det

endnu mere, naar man skal have flere Fødemidler med, hvad man naturligvis skal, og det bliver meget vanskeligt at faa et rigtigt Indtryk af Fødemidlernes forholdsvise ernæringsøkonomiske Værdi.

Ved nærmere Eftertanke kom jeg til det Resultat, at man maatte have det samme Udtryk for de forskellige Næringsstoffer for at naa til en Sammenligning. Det kunde man faa, ved at omregne dem til Procent, men Procent af hvad? Ikke af det, vi angiver som Behovet, for det er for det første ikke ens for alle, og for det andet vilde vi f. Eks. gennem 1 Liter Sødmælk faa Kalciumbehovet mere end dækket, hvorved Beregningen vilde blive misvisende. Men saa af Kostens Indhold af Næringsstoffer da? Ja, det kunde lade sig gøre; men hvilken Kost skulde man vælge som Udgangspunkt? Der var det, jeg pludselig blev klar over, at *et Fødemiddels ernæringsøkonomiske Værdi jo faktisk maa være afhængig af Kostens Sammensætning!* Hvis man ikke har andre C-vitaminholdige Fødemidler til Raadighed end Kartofflen, saa maa Kartofflens ernæringsøkonomiske Værdi blive særlig høj, fordi den er ene om at levere et af de nødvendige Næringsstoffer! Paa den anden Side maa den Kost, man gaar ud fra helst være tilstrækkelig, ellers faar man ogsaa misvisende Tal. Men en hvilken som helst tilstrækkelig, alsidig sammensat Kost maa kunne bringes. Da nu Kosten i Gaardmandshjem er særlig godt kendt gennem Husholdningsorganisationernes mange Kostundersøgelser, vælger jeg at anføre fra dens Forhold som Eksempel.

Kostens samlede Indhold af	var	Heraf leverede		
		Sødm.	Finbrød	Kartoff.
		%	%	%
Protein, g.....	110	12	20	6
Kalorier .....	4010	7	17	7
Kalcium, mg.....	1400	34	3	3
Fosfor, mg.....	2300	16	8	7
Jern, mg.....	21	4	9	18
A-Vitamin, intern. Enheder...	3000	10	0	5



B <sub>1</sub> -Vitamin.....	700	13	6	12
C-Vitamin .....	800	12	0	50
D-Vitamin .....	200	5	0	0
I alt		113	63	108

Og saa sætter vi Næringsværdi og Pris i Forhold til hinanden ved at dividere Summen af Procenterne af Kostens Næringsindhold med den Procent af Kostudgiften, som er medgaaet til Sødmælk (7 %) Fintbrød (10 %) og Kartoffler (3 %). Derved fremkommer, hvad jeg kalder denne Kosts ernæringsøkonomiske Forholdstal, og det bliver altsaa for Sødmælk 16, for Fintbrød 6 og for Kartoffler 36.

Fortsætter man Beregningen paa samme Maade for de øvrige vigtige Fødemidler, finder man, at Rugbrød, Grøntsager, Kærnemælk og Fisk kommer til at ligge højt, Mel og Gryn, Frugt, Ost og Æg noget lavere, og Kød, Margarine, Sukker og Nydelsesmidler kommer til at staa lavt.

Da de Tal, man kommer til, naturligvis baade er afhængige af Kostsammensætningen og af Prisen paa de enkelte Fødemidler, vil man i Byerne faa noget andre Tal, f. Eks. vil Kærnemælk og Grøntsager komme lavere, Smør og Rugbrød højere end paa Landet.

Der kan rejses mange Indvendinger mod mit Forslag. Nogle vil saaledes mene, at der skulde tillægges A- og D-Vitaminet mere Vægt end de øvrige Næringsstoffer, andre vil hævde, at Fosfor bør udelades o. s. v. Selve Grundlaget for Beregningerne vil ogsaa kunne kritiseres fra et statistisk Synspunkt. Det er ogsaa muligt, at man i en kritisk Situation nødes til at lægge større Vægt paa Fødemidlernes Kalorieværdi end her er gjort. Alt dette er jeg ikke blind for, og mit Forslag skal ogsaa kun opfattes som et Forsøg paa at finde noget nyt, som kan give os en bedre Ide om Fødemidlernes indbyrdes ernæringsøkonomiske Værdi end Beregningen af Kalorier for 1 Øre. Vi har Brug for et Maal for denne Værdi, og jeg tror ikke mit Forslag er helt galt. Naar De næste Gang laver en Kostundersøgelse, saa prøv det paa deres egen Kost.

*Folmer Dam.*

## Eventyret fra 1937 om Jomfruernes Køkken.

—o—

Der var saa dejligt ude paa Landet. Inde i den store Skov laa en Sø og straaledede i den klare Sol og skiftede Skær, naar Vinterskyerne jøg henover den, og Svanerne skutede sig i Vandet, for det var begyndt at blive koldt. — Ved Siden af Søen var en lille Dam, som skiftede Skær lige saa tit som den store Sø. Og henover Søen gik en Bro, som ogsaa var en Dæmning, med store Træer ved hver Side. Ved det sidste Træ tilhøjre laa der nogle Huse. Et af dem var et lille rødt Hus med sort Tag og grønne Vinduer. Ved Indgangen sad en Kat og spiste sveden Grød og smuttede med, naar nogen gik ind ad Døren.

Her var der en lille norsk Gang med grønne Døre ved begge Sider. Den førte ind til en stor lys Hal med Vinduer i Loft og Vægge og over det hele. Gulvet var blankt og straaledede, saa man kunde spejle sig i det, og der var et langt Bord, som naaede lige fra den ene Ende af Hallen til den anden. Det var et Køkkenbord, for Salen var et eneste stort Køkken, og her gik hvide Jomfruer og stegte og kogte og brasede og klirrede og ramlede med Potter og Pander og buldrede med Baljer og Spande, saa det var en Lyst at høre paa.

En af Jomfruene var den klogeste og smukkeste og fineste af dem allesammen, hun var Overjomfru, og hun bestemte, hvad alle de andre skulde gøre. Hende var Katten ogsaa allermest glad for, og den logrede med Halen og mjavede saa sødt, naar den saa Overjomfruen komme, for saa vidste den, at det ikke bare var noget almindelig mislykket Vælling eller sorte Kager, der vankede, men noget rigtig dejlig Kattemat med Sødmælk i. Inde i det lange Bord var der Skabe med røde Skydedøre for, hele 20 paa hver Side! Og alle Skabene var nøjagtig ens, og der skulde være akkurat det samme i hvert Skab. Nr. 2 Skab var som Nr. 1 Skab, Nr. 3 som Nr. 2, Nr. 4 som Nr. 3 o. s. v. helt op til Nr. 20! Og det var saa let at huske, hvad der skulde være i dem, for det var bare: 1 Dejgskrabber, 1 Suppesi, 1 Røreske, 1 Bolleske, 1 Pisker, 1 Spiseske, 1 Spækkebrædt 1 flad Tallerken, 1 dyb Tallerken, 1 Par Kopper! — Og hvis man vilde vide, hvordan Tingene skulde ligge, hvad der skulde ligge ved Siden af hinanden, og hvor det skulde ligge, saa kunde man bare stikke Hovedet ind i Skabene, hvor der sad en Seddel ved den ene Side, hvorpaa det stod altsammen, ganske tydeligt.

Og hver Jomfru havde sit Skab at holde Orden i, saa der ikke kom for meget i et Skab og for lidt i et andet. For det var det værste, der kunde ske, for det skulde nemlig være et Modelkøkkenbord, og Jomfruene var Modeljomfruer!

Der var ogsaa andre Skabe, og dem skulde Jomfruerne ogsaa sætte Skaale og Fade i paa en ganske bestemt Maade. En brun Skaal skulde staa oven i en grøn Skaal. Et lille Fad skulde staa oven paa et større Fad, der skulde staa ovenpaa et endnu større Fad, der skulde staa oven paa et endnu større Fad, og det igen oven paa det største af dem allesammen. — Og der var ogsaa andre Borde i Køkkenet end det lange Bord, og dem var der Skuffer i, en i hver Ende. Den Skuffe, der vendte til den ene Side, var der Redskaber i: Lømmeknive og Proptrækkere, Daaseoplukkere, Spartler, Pølsehorn og Spækkenaale og Slagterknive og andre rare Ting, som Jomfruerne brugte, naar de lavede Mad. I den anden Skuffe var der Sølvstøj, de fineste, dejlige, straalende Skeer og Gaffler og Knive, man kunde tænke sig.

Om Lørdagen havde Jomfruerne nu allermost travlt. — Saa skrubbede og skurede de, saa det sprøjtede om Ørene paa dem, og nogen af dem laa paa deres smaa lyserøde Knæ og gned med uldne Klude, saa at Gulvet rigtig kunde skinne om Søndagen. Og deres søde, smaa Knæ blev ganske gule og blaa og grønne, saadan gned de. Men saa var der rigtignok ogsaa fint, naar de var færdige. Alting skinnede og straalende i det dejlige Køkken om Søndagen, saa det var en Fornøjelse at se paa, for hvem der havde Lyst at komme der, og der kom undertiden nogen!

Men sommetider skete der noget, som det ikke er helt saa morsomt at fortælle om. Men det var nu en helt anden Historie! Om Aftenen, naar Jomfruerne var gaaet i Seng, sneg der sig undertiden nogle Væsener ind i deres Køkken, nogle Feer, som ikke alle var som de skulde være. De vilde lære Jomfruernes Kunst af, men de følte slet ikke, hvad det var for et vidunderligt dejligt Hus, de var kommet ind i, og de saa ikke, at det altsammen var saa godt, netop fordi alle Ting var, hvor de skulde være.

Naar de havde øvet deres Kunst, saa alting ud, som det plejede, men man opdagede snart, at deres Kunst var ikke helt ægte. Straks man kom ind, anede man intet; men naar man lyttede rigtig efter, kan det nok være, man fik noget at vide.

Ved Midnatstid, naar alt var mørkt og slukket, beklagede Tingene sig paa det forskrækkeligste. En af de allerfineste Sølvskeer, som var havnet i et Skab mellem to Træskeer, klagede sig saa ynkeligt, at de andre slet ikke kunde sove for den „Ja, jeg har fudkommen mistet min Teint“ sagde den. „En Fe har vasket mig af, for det første uden at skylle Sæben af mig, som hun børstede mig med, men ikke nok med det, for det er jeg jo saa vant til, men jeg blev kun tørret af med en — aa, jeg føler det endnu — en ganske almindelig Klud, ja, en rigtig gemen Karklud! Uf, hvor var det ækelt. Bare jeg ikke faar Pellagra!

Og ikke mindre end 17 røde Kasseroller var en Nat borte, og ingen vidste hvor. Men Gryderne tænkte deres. „Man kan virkelig gaa saa længe til Dams, at man kommer bundløs hjem,“ sagde en erfaren, emaillet Gryde. Men dette var ikke det værste. Inde i Spisekammeret, hvor Madvarerne opholdt sig — og de regnede sig for de vigtigste, der var et Spektakel og et Skænderi, saa selv Osten, der ellers plejede at kunne holde til meget, den Nat maatte løfte paa Klokken og formane de mere kortlivede: „Tænk dog paa min Alder“ sagde den. „Mine Nerver er fuldkommen ødelagt af Søvnløshed og maa-ske varer det længe, før jeg forkalkede Stakkel faar Lov til at rokke bort. Lad os nu faa Nattero!“ — Men Smørret og Margarinen, der var de værste, blev ved; for de var kommet i samme Krukke, og de havde aldrig kunnet døje hinanden. „Jeg kan ikke bevare mine særegne aromatiske Stoffer, naar jeg skal være i saa intim Berøring med de tarvelige Fedtsyrer“ sagde Smørret. „Og rent galt maa det jo gaa mine smaa Vitaminer; de er saa flygtige af Naturen“. — „Hvad angaar Vitaminer“, sagde Margarinen, saa „bliver det vist egentlig et Spørgsmaal, hvem af os, der bedst ku' staa for en Prøve?“ — „Jeg er født med dem“ sagde Smørret „du har bare faaet dine ved en Indsprøjtning.“

„Jeg har dem“ sagde Margarinen „og det er Hovedsagen. Hvad angaar Fødsel skulde du vist ikke tale for højt min fine Ven! Hvor stammer du fra? En eller anden Ko i Pedersborg eller Haugerup! Pyh, er det noget at blive krukke for i saadan en Salvedaase. En er da heldigvis fra Alfa Margarinefabrik. Ka du stikke den Bessefar?“

Og der var mange andre Ting, der døjede en saadan Nat. Og Spektaklet blev ved lige til den lyse Morgen, da Jomfruerne kom og igen satte Tingene hvor de skulde være, for der befinder man sig nu engang bedst.

Næste Dag var der Glæde og Tilfredshed i det røde Hus, som der altid plejede at være, og Jomfruerne sang og trallede, som de altid gjorde, naar de var færdig med deres Arbejde.

Der var mange andre Huse end det lille røde Hus, og de hørte sammen allesammen, og de var tryllet frem af en mægtig og god Fe. Hun havde en Tryllestav og en Ønskehat, og det var altid godt, det hun tryllede, for hun havde Hjertet paa rette Sted, og det er det, det gælder om!

*Lille David.*

---

*Til alle de Skolekøkkenlærerinder, som har oplevet dette Eventyr, sender „Nisserne“ paa Ankerhus en hjertelig Julehilsen.*

## International Husholdningskongres.

— 0 —

Efter den 5te Kongres i Berlin 1934 blev det bestemt, at den næste skulde holdes i Skandinavien og den blev saa afholdt i Kbh. sidst i Juli 1939 og ordnet af Pædagogisk Forening af Skolekøkkenlærerinder, Foreningen af Husholdningslærerinder og Husholdningsskolernes Forening med Fru Karen Braae som Formand, og ved Hjælp af Sekretariatet i Statens Husholdningsraad blev denne Kongres ypperlig gennemført. Selve Kongressen blev afholdt i Rigsdagens Folketingssal, og der var officiel Modtagelse af Deltagerne ikke alene paa Christiansborg, men ogsaa paa Raadhuset med efterfølgende festligt Traktement.

Mellem de ca. 300 (293) Deltagere var der Repræsentanter fra Belgien, Tyskland, Estland, Letland, Frankrig, England, Irland, Skotland, Sydamerika, Palæstina, Holland, Italien, Jugoslavien, Polen og alle de nordiske Lande. Dr. Piller, Undervisningsminister i Schweiz, var Præsident, Dronningen Protektrice, Statsministeren Ærespræsident.

Ved Aflæggelse af Rapporter og under Forhandlingerne udtaltes bl. a.: Husholdningsundervisningen bør bygge paa Familielivets Love. Eleverne bør lære at betragte deres Arbejde, ikke som en Nødvendighed, men som en Opgave, der medfører Ansvar.

Det er ikke Husholdningsskolernes Opgave at uddanne Lærde — men de maa heller ikke miste Kontakten med Tidens kulturelle Liv. — Paa Skolen maa skabes en hjemlig Atmosfære, Arbejdet maa gaa roligt og planmæssigt og med Humør. — Økonomi bestaar ikke alene i det rent negative, ikke at give Penge ud, det er en positiv Proces, der omfatter en klog Anvendelse af de Materialer og øvrige Goder, man raader over, som over ens Evner og Tid, og den fordrer i alle disse Henseender et Maximum af Ydelse.

Husholdningsundervisningen maa udvikle de menneskelige Værdier vi har i Arv, alle maa yde deres Bistand dertil, den maa udvikle og stimulere Elevernes Mod og Forudseenhed, udbygge deres Dømmekraft og bibringe dem Frisindethed.

Man maa ikke forveksle social Dannelse med social Viden og man bør betone Nødvendigheden af at leve fuldt ud d. v. s. benytte sin Tid, sine Kræfter, sine Færdigheder saaledes, at man opnaar den højest mulige personlige Udvikling og bliver i Stand til at hjælpe hinanden paa bedste Maade.

*Margrete Pedersen.*

## Ungdoms- og Aftenskolen.

—0—

Ifølge de Beretninger, der til <sup>11</sup>/<sub>12</sub> 39 er indkomne vedr. Husholdningsundervisningen i Aaret 1938—39, har der været undervist 20538 Deltagere (hvoraf tidligere deltaget 3933) i 1203 Hold af 364 Lærere, desuden 1758 Deltagere i 109 Hold i Sommerhalvaaret.

Af disse 1203 Hold er:

758	Hold	undervist	i Skolekøkkener (23 % paa Landet),
52	"	"	i Skolestuer,
238	"	"	i Forsamlingshuse,
69	"	"	i private Hjem,
86	"	"	andre Steder.

Af de 20.538 Deltagere var:

9813	mellem	14	og	18	Aar
7542	"	"	"	18	og 25 "
3071	over	"	"	25	"
112	ikke	opgivet.			
6575	var	Døtre	af	Landmænd,	
3327	"	"	"	Haandværkere,	
3331	"	"	"	Arbejdere,	
1770	"	"	"	Handlende,	
1697	"	"	"	Tjenestemænd,	
3513	"	"	"	Andre,	
325	ikke	opgivet.			
5856	var	hjemme,			
8192	"	i	tjenende	Stilling,	
4114	"	paa	anden	Maade	selverhvervende,
2090	"	gifte,			
286	ikke	opgivet.			

358	Kursus	er	afholdt	af	Kommuner,
481	"	"	"	af	Husholdnings- og Husmoderf.,
152	"	"	"	af	Landbo- og Husmandsforeninger,
53	"	"	"	af	Aftenskoleforeninger,
81	"	"	"	af	Arbejdernes Oplysningsforbund,
78	"	"	"	af	Private og Andre.

I Aaret 1931—32 har der været 328 Hold med 5781 Delt.

"	1932—33	"	"	"	476	"	"	9145	"
"	1933—34	"	"	"	523	"	"	9648	"
"	1934—35	"	"	"	637	"	"	11599	"
"	1935—36	"	"	"	806	"	"	14456	"
"	1936—37	"	"	"	930	"	"	16421	"
"	1937—38	"	"	"	1046	"	"	18339	"
"	1938—39	"	"	"	1203	"	"	20538	"

Undervisningen fordeler sig paa de forskellige Steder saaledes:

Københavns Kommune	94	Hold	med	1949	Deltagere
Frederiksberg	32	"	"	540	"
Københavns Amt	59	"	"	1036	"
Gl. Roskilde	22	"	"	403	"
Frederiksborg	36	"	"	586	"
Sorø	31	"	"	546	"
Holbæk	59	"	"	818	"
Præstø	40	"	"	680	"
Bornholm	9	"	"	163	"
Maribo	46	"	"	786	"
Odense	59	"	"	1083	"
Svendborg	33	"	"	516	"
Assens	9	"	"	147	"
Aalborg	71	"	"	1327	"
Hjørring	46	"	"	707	"
Viborg	57	"	"	911	"
Thisted	22	"	"	372	"
Randers	86	"	"	1613	"
Aarhus	45	"	"	824	"
Skanderborg	65	"	"	1100	"
Vejle	62	"	"	1008	"
Ringkøbing	47	"	"	800	"
Ribe	113	"	"	1677	"
Sønderjylland	60	"	"	946	"

Af de 364 Lærereinder, der har undervist i Husgerning i Ungdoms- og Aftenskolen var 273 eksaminerede Husholdningslærereinder og 91 Skolekøkkenlærereinder. 36 Lærereinder har været antaget som Fælleslærereinder. Ansættelse som Fælleslærereinde maa naturligt betinges af, at Lærereinden har undervist tidligere f. Eks. 2 Aar, hvis ikke andre særlige Kvalifikationer foreligger.

Der er altsaa fremdeles en smuk stigende Fremgang for Husgerningsundervisningen i Ungdoms- og Aftenskolen. I Flg. Beretningerne er der afholdt Kursus fra 20 Timer til 150 paa et Kursus. De første Kursus har sikker nærmest været besøgt af Husmødre af de gifte Deltagere. Og det, at der har været 1758 Deltagere i Sommerhalvaaret viser, at det er muligt at gennemføre denne Undervisning i Aarets lyse Tid, hvilket for de mange Unge vil være en Fordel, idet de ikke alene fries for at færdes paa de mørke Landeveje, men ogsaa faar Lejlighed til ude paa Landet at udnytte Havens Produkter direkte. — At der har været 3933, der tidligere har deltaget i Undervisningen viser, at der ligeledes er Jordbund for en fortsættende folkelig Undervisning, som foreslaet i det sidste Vinter fremsatte Lovforslag om en Ordning af Husholdningsundervisningen paa Basis af den Betænkning, der af Statsministeriets nedsatte Kommission var afgivet.

## Lidt om Skolekøkkenundervisning i Barneskolen.

—o—

I sidste Aarsskrift var anført en Madplan for første Aars Skolekøkkenundervisning, som vi har fulgt de sidste Aar her paa Ankerhus, og Fru Lauridsen har i Aar ønsket at faa lidt med om selve Undervisningen.

Vi begynder med Pigebørnene i 11—12 Aars Alderen og har dem foreløbig 3 Halvaar 3 Timer om Ugen. Det første Halvaar har vi hovedsagelig haft Enkeltmandsundervisning, derefter delvis Familieundervisning.

Børnene fører efter Diktat Opskrift og Fremgangsmaade i Kladde, f. Eks. til 5 Lektion.

Kold Mannagrød med Saftsovs.

3 dl sød Mælk .....	9,0 Øre
35 g Mannagryn .....	2,5 ”
1½ dl Saft + Vand .....	3,0 ”
1 Teskefuld Kartoffelmel .....	} 0,5 ”
1 Teske Sukker .....	

Pris 15,0 Øre

Fremgangsmaade:

1. Gryden skylles, Mælken bringes i Kog.
2. Grynene drysses i, der røres i Gryden 5 Minutter.
3. Grøden koges i 15 Minutter.
4. Den hældes op i en vædet Skaal.
5. Saften bringes i Kog og jævnes.
6. Grøden vendes, og Soven hældes over.

Hvis man ikke har Apparater eller Gryder til hvert Barn, faar man lade to Piger være sammen om en Gryde el. Pande, men Børnene skal helst have et Sæt Redskaber hver, saa de kan udføre de forberedende Arbejder samtidigt.

Naar vi er naaet igennem de første 15—20 Lektioner, begynder vi saa smaat paa Familieundervisningen, og den gennemfører vi i de 3 Timer paa følgende Maade. De første 3 Kvarter bruges til Forevisninger, Diktat af Fremgangsmaade.

Efter et kort Frikvarter gaar Børnene til deres Pladser, og Arbejdet repeteres med de enkelte Numre. Maden laves, og der spises i saa god Tid, at der er en lille Time til Opvask, Rengøring, samt Gennemgang af Regnskab og Bøger.

Ved Lektioner paa 3 Timer kan Børnene kun naa at skrive Kladde. De maa saa „føre ind“ hjemme“. Vi bestræber os for i det første Aar at diktere en saa udførlig Forklaring, at Børnene til enhver Tid selv kan lave Retten igen.



Man kan godt straks begynde at fortælle om Næringsstofferne, ogsaa Vitaminer og Salte, man maa blot ikke gøre det til noget mystisk eller mærkeligt, men bare sige ganske ligetil, at de og de Ting skal vi have hver Dag for at holde os raske og vokse normalt. — Ved Gennemgang af Maden ser vi saa efter paa Ernæringstavlen, om vi faar alle disse Næringsstoffer. Det kan gøres paa 5 Minutter og mindre, efterhaanden som Børnene kommer i Træning. I Løbet af et Aars Tid er Børnene fortrolige med Kosttavlen, og saa kan man tænke paa at gaa lidt videre.

Hvis en Lærerinde har baade Skolekøkkenundervisningen og Regning med Klassen kan hun maaske i Regnetimerne faa Tid til at udføre bl. a. Kalorieberegning af den Mad, der laves i Skolekøkkenet. (I flere af de ny Regnebøger er der forøvrigt Opgaver af den Art). Men i Almindelighed maa det vist vente til Ungdomsskolen, og man kan da i Barneskolen nøjes med oversigtsmæssigt at betragte Fødemidlernes Næringsindhold. Derimod bør man nøjagtigt og hver Gang lade Børnene beregne Madens Pris.

Er der noget mere indtagende end en Flok smaa Piger i Køkkenpuds, der glade og ivrige staa med Gryder og Pander, spændte paa Resultatet af deres Anstrengelser. Det er en spændende Leg, men tillige er det Alvor for dem. Kunde vi blot lære at undervise i Skolekøkkenerne, saa den Ivrighed og Glæde kunde bevares og videreføres.

*Inger Marie Guld.*

## Ord og — Handling.

—o—

*Det er vel navnlig i alvorlige Tider, man synes der maa handles, som der tales og føles — at man maa lage Standpunkt. I stærk Følelse deraf, syntes jeg, at Sorø Amtstidende havde saa afgjort Ret, da Bladet hævdede, at nu maatte Andersen-Nexø's Bøger ud af vore Biblioteker, efter at han igennem sine Udtalelser havde givet Rusland Vaaben i Hænde mod Finland, Norden og sit Land, og jeg lod hans Bøger paa Peter Dams Bibliotek tilintetgøre, brænde. Det fik Indignationen til at slaa ud i lys Lue, baade for og imod — men jeg følte fremdeles at jeg havde handlet ret.*

*Dog, da Hensigten var naaet, Protesten lydt og givet Genlyd, syntes jeg ogsaa, det skulde siges: Lad det saa være nok, og sagde derfor til Sorø Amtstidende: Nu vi, i Overensstemmelse med manges Opfattelse, har givet Udtryk for, har protesteret imod, at man skal have Lov til i Frihedens og Kulturens Navn at tilsidesætte al Menneskelighed, forraade Land og Frænder, vil jeg sige: Lad det saa være nok, lad Andersen-Nexø være ude af Betragtning og Ditle Menneskebarn leve i Fred.*

*Magdalene Lauridsen.*

## De, der gik bort.

—0—

Tag det sorte Kors fra Graven,  
plant en Lilje hvor det stod —

Selv om det er med Vemod og Sorg i Sind, at vi ser Venneskaren tyndes, saa føles det næsten som en Lykke, at saa mange af dem, man holdt af, forskaanedes for disse strenge Tider — og vi takker i vort Indre for, hvad disse Kære i deres Levelid gav deres Kreds af stærkt og kønt, af Taalmod og Tro.

Vi har her i Sorø mistet saa mange, der gav By og Egn Karakter, ikke alene Gl. Langkjær og Smedemester Friis, men ogsaa mange særprægede, kloge og gode Kvinder har i dette Aar lukket deres Øjne for stedse, saaledes Fru Severin Pedersen, der med sin inderlige Trofasthed værnede om sin sønderjydske Slægtstradition, og hendes store og hjertelige Gæstfrihed vil ogsaa længe huskes. Og den ranke Fru Rosa Strangen, der ukueligt og dejligt havde taget Livets Tilskikkelser, gik ogsaa bort, og underligt, at tre Venner fra Aar tilbage, Fru Overlærer Olsen, Fru Kæmner Schiøler og Fru Johanne Vejstrup i samme Aar skulde dø, — og Frk. Annette Kaysen, der som Menneske og Pædagog gennem sin Skole kom til at betyde saa meget for mange, og Birgitte Glahn, der som Byraadsmedlem var med til at indføre den kommunale Husgerningsundervisning for unge Piger, der paa Ankerhus fra 1914 uafbrudt har været i Virksomhed siden. — Den gamle blide Præstedatter fra Slaglille, Frk. Thomsen, gik ogsaaa bort og Marie Asmussen fra Kathrineslyst, og Forfatterinden Rose Bruhn, der i sin Tid med sin stærke Personlighed støttede os i vor Stræben med at finde Vej frem for vore Ideer og Idealer, har vi ogsaa mistet.

Budskabet om Landbrugslærer Sloths Død i Korinth var tungt, han var jo den gode Mand, den ideelle Lærer for de unge og for den Skole, han var knyttet til, hans Eksempel og hans Vennesind rakte vidt; paa Ankerhus har vi skønnet paa at have haft hans Døtre Eli og Anna til Uddannelse. — Vi har ogsaa følt det som et stort Tab, at vor

Slægting Adjunkt Svane i Kolding skulde gaa bort. Og Frk. Ellen Sejerø og hendes Nærmeste har atter i Aar maattet tage en stor Sorg, maatte miste den unge frejdige og dygtige Hans Sejerø, hvis Fremtid med Hustru og 2 søde Smaapiger paa Gaarden i Hjarup tegnede saa lyst.

Saa mange af tidligere Elever, der dog ogsaa i Aar har maattet miste deres Mor, det har saaledes Gerda Møller og Gerda Christiansen fra Testrup, det har Musse Hauskov og Anna Marie Nielsen fra Kjærsgaard. Og Karen Trautner Petersen mistede sin Far, Magdalene Jensen sin Svigerinde Fru Skoleinspektør Evald Jensen og Frk. Tarp sin lille Broder.

Uendeligt vemodigt var det, at Ingeborg Larsen skulde gaa bort efter kun et kortvarigt lykkeligt Ægteskab med Johs. Nyboe. — Og den samme tunge Skæbne ramte Tove Almind, der ligeledes efter et Pars lykkeligt Ægteskab mistede sin prægtige Mand, Fuldmægtig Frølund. Og Mia Mouritzen, gift med Havebrugskonsulent Skov, fik ogsaa kun Lov til at leve en stakket Stund i et lykkeligt Ægteskab.

Den gamle prægtige Seminarielærer, Marius Sørensen i Jelling, Anna Rings Far, blev det ligeledes Slut for, og det blev det ogsaa for Marius Boldsen, Agnes Boldsens herlige Far fra Aaberggaard, men tungt var det for Gudrun og Gertrud Holm Clausen, at de skulde miste deres gode Far, Landstingsmand Johs. Clausen fra Stubberupholm, og Marie Herping, der maatte miste sin dygtige Far, og Margrethe Bruun sin stoute, prægtige Bror, Plantør Bruun i Oxbøl.

Og dybt vemodigt føltes det, da Kunstneren Aage Trolle Blumensaadt gik bort, han var ogsaa som Menneske dejlig at have som Nabo, frisk, forstaaende og beskeden — hans Død betyder et Tab og et Savn, særlig for hans søde Hustru, men hans Billeder, smaa og store, vil fremdeles være os til Glæde.

Vi mindes alle de Bortgangne med Tak for, hvad de var og hvad de gav. — Ære være deres Minde.

M. L.

## Solopgang i Nord.

En Drøm.

—o—

Mand og Kvinde op nu at lytte!  
 Fredens Dag for os alle er nær.  
 Ud fra Borge, fra Gaard og fra Hylte  
 skal der fylkes en Hær til vor Færd:  
 Færden fremad paa Frihedens Bane.  
 Tusind Aars Trængsel, Uret og Savn  
 skal slettes til Slæglernes Gavn,  
 blot de kæmper bag Sandhedens Fane.  
 For Relfærd Nordens Mand!  
 kæmp Kampen og hold Stand!  
 Trods Tvang, trods Blod med Sandheds Mod  
 skal sejres Fod for Fod!

Vi, som lever i Trældommens Tider,  
 drømmer Drømmen om Frihedens Dag.  
 Sjælen ildnes og Tusinder skrider  
 rask i Kampen for Sandhedens Sag.  
 Selv om Ufærden ruller som Torden  
 østfra og sydfra over vor Kyst,  
 vi tror, det atter bliver lyst,  
 saa at Freden kan bygge paa Jorden.  
 For Relfærd Nordens Mand!  
 kæmp Kampen og hold Stand!  
 Trods Tvang, trods Blod med Sandheds Mod  
 skal sejres Fod for Fod!

Gennem Sekler har Sjælene sukkel,  
 fordi Retten i Spydstagen sad.  
 Nu er Porten til Verden oplukket,  
 der hvor Broder gør Broder glad.  
 Børn og Kvinder ej mere som Bylde  
 flygter i Rædsel fra Arne og Hjem,  
 naar Hærene styrter sig frem  
 og knuser den fattiges Hylte.  
 For Relfærd Nordens Mand!  
 kæmp Kampen og hold Stand!  
 Trods Tvang, trods Blod med Sandheds Mod  
 skal sejres Fod for Fod!

Hvorfor vandre i Skygge paa Jorden!  
 Solen skinner hver Dag paa vor Kyst.  
 Kald paa Folkene alle i Norden!  
 Til Relfærd de altid har Lyst.  
 De, som røver vor Jord og vor Lykke,  
 flygte skal for den stigende Sol,  
 der straalet fra Pol og til Pol  
 som et skinnende Folkenes Smykke.  
 For Relfærd Nordens Mand!  
 kæmp Kampen og hold Stand!  
 Trods Tvang, trods Blod med Sandheds Mod  
 skal sejres Fod for Fod!

Søren Anton Lundgaard.

# Finland som det var Sommeren 1939.

Af Agnes Eliasson.

—o—

Finland, de tusind Søers Land, var Maalet for min Sommerferie i Aar — og nu bagefter — med den Baggrund som Finland har for os alle — er man dobbelt taknemlig for, at man fik set dette stoute og prægtige Folk i de fredelige Dage. Betegnende for finsk Gæstfrihed var de Ord, som vor gode finske Ven og Fører Statskonsulent i Havebrug Kalervo mødte os med, da vi betraadte den finske Jord i Åbo, om vi ønskede at gaa i Badstue.

Den finske Badstue er en af Landets største Ejendommeligheder; det kan slet ikke tænkes, at en Finne ikke skal have sit Badstuebade hver Lørdag Aften. Det er et selskabeligt Bad, der er som en hel Fest for Husstanden. Her samles først dens mandlige Medlemmer og siden de kvindelige, og under Spøg og Skæmt faar de et Foryngelses Bad med for os usansynlig høj Temperatur. Badstuen er som Regel en særlig Bygning; dens vigtigste Inventar er en Ovn fyldt med runde Kampesten, som varmes tørre op, til de er meget hede. Saa slaas der Vand paa dem, og dette fordamper straks og giver en Lufttemperatur paa ca. 80° C.

Da vi naaede den karelske By Sortavalla Nord for Ladoga Søen, ventede Badstuen os. Det blev en uforglemmelig Oplevelse — om ikke i første Omgang en Nydelse. Den varme Luft virker saa stærkt, at man snapper efter Luft — sveder og daaner, men piskes til Bevidsthed igen med duftende grønne Birkeris og Spande med koldt Vand, om Vinteren ruller Finnerne sig i Sneen udenfor.

Efter Badet og Svedtur beværtedes vi med Karels Nationalretter, først *Pirogerne* og saa *Kalakukko*, som er en Rugbrødsdejg, der fyldes med hele Fisk, formes som et Brød og bages i 6 Timer, til baade Fiskekød og Fiskeben er møre. Velsmagende og nærende er denne Ret med dens herlige Rugbrødsduft; den er ogsaa Finnens Lomme-Mad, naar han er langt fra Hjemmet.

I Bogen „Kalevalas Lunde“ af Eva Moltesen er Badstuen omtalt som det Sted, den finske Kvinde gik hen med sine Smerter, naar hun skulde føde sine Børn, eller naar hun vil være ene, i Sorg som i Glæde — og i den nyere Tid siger man, at Badstuen har sin Andel i Finnernes gode Sportspræstationer.

At køre gennem finsk Karelen en Lørdag Eftermiddag er ganske betagende. I den skønneste Natur med de smaa spredte Gaarde stiger Røgen fredeligt op fra utallige Badstuer. Undertiden er Huset blot et Skur uden Skorsten og Røgen gaar gennem et Hul i Taget, men den er der — hvert Hjem sin Badstue.

Sortavalla ligger skønt ved den mægtige Indsø Ladoga, som er

halvt finsk, halvt russisk, og herfra tog vi med Damper til den finske Øgruppe *Valamo* for at besøge det græsk-katolsk Kloster med dets 200 Munke, som her lever deres fromme stille Klosterliv uberørt af Verdens Tummel. Deres Hovedkirke med Guldkupler og blaa Kupler er af betagende Skønhed.

Og vi saa den moderne finske Landbohøjskole, Pomologen Colan havde her oprettet en Konserveringskole — og vi besøgte den statelige Lærerindeskole Järvenpää med sine Hovedlinier Husholdning, Havebrug og Haandarbejde — og hvor hver Elev havde sit Bordkøkken.

Ja, Finland er et dygtigt og et skønt Land med de vældige gyldebrune Fyrrestammer, de lysende Birke og med en Underskov af Blaabær-Rigdomme, Tyttebær, C-Vitaminrige Muldebær og de i Midnatssolens Land voksende smaa røde „Messimnarja“, der i Velsmag endog overgaar vore Hindbær — og mellem alt dette glimter Søer og bruser Elve.

Her boede et fredeligt og lykkeligt Folk. I denne Sommer opfyldt af Forventningerne om alt det store, som Olympiaden skal bringe dem i 1940 — ja saadan *var* Finland, og saadan haaber vi at gense det.

Vi sender Finland vor Tak og vore Tanker med Ønsker om, at Julen maa bringe *dem* det glade Budskab: Fred paa Jorden.

---

## Siden sidst.

—o—

*Saa mange Husholdningstærerinder der dog det sidste Aar gennem Giftermaal har faaet eget Hjem. Anna Tobiasen blev saaledes gift med Forpagter Møhl og Henny Møller blev ogsaa Landmandsfrue, gift med Forvalter Winther paa Holsteinborg. Rebekka Rasmussens Mand er Konsulent i Brørup og Else Lund Larsen drog helt til Grønland. Musse Wille giftede sig i Sorø, men Minna Schrøder drog fra Sorø til Struer med Adjunkt Johansen. Mary Wamsler fik Hjem i København, Ellen Sørensen kom som Fru Høgsbro til Lomborg Mejeri og Inger Rasmussen sandt sin Styrmand paa Bogø.*

---

*Fru Lauridsens Dyrtdidsbog fra 1915—17—18 er saa i September udsendt i en ny omarbejdet Udgave under Mottoet Nød lærer nøgen Kvinde at spinde. Den koster kun 1 Kr. og faas i alle Boglader. Den lille gedigne Bog giver selvfølgelig ikke alene gode Raad i en Dyrtdid, men ogsaa en reel Linje for en økonomisk Husførelse — derfor er den nyttig at have og praktisk som Nytaarsgave.*

## Kursusdeltagere i 1939.

—o—

**Husholdningslærerinder, dimitterede  $\frac{25}{3}$  1939.**

288. Elisabeth Andreasen, Præsteg., Harboøre,  $101\frac{1}{3}$  mg+.  
 289. Ellen Astrup, Kerteminde, 104 mg+.  
 290. Eline Bancke, Tyrstrup, Christiansfeld,  $96\frac{2}{3}$  mg.  
 291. Martha Dyrby, Lundby, 97 mg.  
 292. Grethe Enggaard, Skolen, Hinge, 91 mg÷.  
 293. Anna Fischer, Vordingborg,  $84\frac{1}{3}$  mg÷.  
 294. Bodil Hansen, Borup Nørregaard, Grauballe,  $99\frac{2}{3}$  mg.  
 295. Mariane Hauskov Jacobsen, Gudum, Lemvig,  $103\frac{2}{3}$  mg+.  
 296. Kirsten Hune, Voldum, 96 mg.  
 297. Gerda Jensen, Østergaard, Vraa, 105 ug÷.  
 298. Erna Krebs, Hollænderybet 22, København,  $92\frac{2}{3}$  mg÷.  
 299. Annelise Larsen, Stengade 22, Aalborg,  $105\frac{2}{3}$  ug÷.  
 300. Elisabeth Larsen, Illerup, Kalundborg, 97 mg.  
 301. Signe Larsen, „Ny Vraa“, Sulsted,  $102\frac{1}{3}$  mg+.  
 302. Karen Mathiasen, Hvidehøjgaard, Uldum,  $104\frac{1}{3}$  mg+.  
 303. Annelise Michaelsen, Skanderborg,  $97\frac{2}{3}$  mg.  
 304. Herdis Mogensen, Rødkjærsbro,  $95\frac{2}{3}$  mg.  
 305. Anna Mortensen, Søgade 14, Ringsted,  $101\frac{2}{3}$  mg+.  
 306. Hedvig Møller, „Arnen“, Glamsbjerg  $102\frac{1}{3}$  mg+.  
 307. Ingeborg Nedergaard Hansen, Skive,  $96\frac{1}{3}$  mg.  
 308. Elna Olsen, Brejninge, Ærø,  $93\frac{2}{3}$  mg.  
 309. Johanne Olsen, Haarby, Fyn,  $98\frac{2}{3}$  mg.  
 310. Grethe Berg Ottesen, Privatskolen, Skovsgaard,  $96\frac{1}{3}$  mg.  
 311. Ingrid Rydahl Pedersen, H. Brogesg., Aarhus, 91 mg÷.  
 312. Karen Østergaard Pedersen, Ørsbjerg,  $97\frac{1}{3}$  mg.  
 313. Bodil Qvistgaard, Vedst. Præsteg., Over Jerstal,  $99\frac{1}{3}$  mg.  
 314. Ellen Rasmussen, Sundvedg., Nr. Alslev,  $104\frac{1}{3}$  mg+.  
 315. Ingrid Slot, Randbølvej 4, København, 104 mg+.  
 316. Marie Snedker, Rinkenæs 88 mg÷.  
 317. Helga Sunesen, Kommuneskolen, Tørring,  $104\frac{1}{3}$  mg+.  
 318. Else Thomsen, Kongsvang, Aarhus, 99 mg.

*Elever bestaaet Seminariets 1ste Aars Eksamen  
i praktisk Husgerning.*

363. Johanne Barfoed, Osted, Lejre.  
 364. Eva Lomholt Bek, Ringe.  
 365. Margrethe Bøgeskov Bjerre, Guldager, Hæstrup.  
 366. Grethe Bukh, Kalundborg.  
 367. Jutta Bukh, Kalundborg.  
 368. Margrethe Eriksen, Eilersvej 14, Kolding.

369. Henriette Fredborg, Strandby.
370. Gudrun Gundersen, Tuse, Maarsø.
371. Berta Hansen, Vindinge, Roskilde.
372. Edel Hansen, Bornholms Husholdningsskole.
373. Signe Heilesen, Vraa.
374. Henny Herborg, Ringe.
375. Anna Holsko, Romdrup, Klarup.
376. Jessy Jensen, Skovgaard, Glumsø.
377. Ida Jørgensen, Stenløse, St. Clemens.
378. Karna Kjær, Hvidbjerg.
379. Ester Knudsen, Tranevej, Høng.
380. Inge Larsen, Aarby, Kalundborg.
381. Sofie Larsen, Ørslev, Slagelse.
382. Anna Madsen, Almtoft, Kjellerup.
383. Anna Madsen, Kvolbæk, Hammel.
384. Gerda Marstrand, Allerslev, Lejre.
385. Marie Nauntoft, Romlund, Ravnstrup.
386. Dyvia Nielsen, Fejø.
387. Marie Nørgaard, Hjerm.
388. Martha Pedersen, Dalby, Gørlev.
389. Kirsten Uhre Pedersen, Sdr. Omme.
390. Elisabeth Poulsen, Korsvej 15, Svendborg.
391. Dora Rasmussen, Øster Alling, Auning.
392. Elsebeth Søbye, Bakkedal 24, Hellerup.
393. Line Tarp, Asbo, Bække.
394. Annalise Vestergaard, Roslev.

*Elever paa 1ste Aars Kursus fra Maj 1939.*

- Anna Margrethe Boeskov, Tyrstrup, Christiansfeld.  
 Elna Buhl, Øster Alling.  
 Dorothy Bro Christensen, Torvegade, Esbjerg.  
 Karen Christensen, Hee.  
 Gudrun Clausen, Husholdningsskolen, Skaarup.  
 Lillian Eliasson, Sorø.  
 Astrid Eriksen, Odder.  
 Gudrun Haarup, Frausiggaard, Vivild.  
 Gerda Tikjøb Hansen, Nørregade 21, Horsens.  
 Grethe Bigaard Hansen, Damgaard, Pederstrup.  
 Karen Meta Hansen, Højvang, Frederikssund.  
 Helga Køller Jensen, Lobbæk.  
 Margrethe Ramskov Jensen, Birkede, Viby.  
 Sofie Jensen, Lybæk, Hee.  
 Eva Jessen, Lundager, Assens.  
 Ruth Elmer Jørgensen, Fakse Ladeplads.



Else Kathborg, Tarup, Odense.  
 Fru Katharine Knudsen, Rinkenæs.  
 Karen Larsen, Præstegaarden, V. Hornum.  
 Else Margrethe Maarbjerg, Vallekilde.  
 Gerda Nielsen, Sundby, Mors.  
 Margrethe Nielsen, Guderup, Als.  
 Signe Nielsen, Allerslev.  
 Ellen Pedersen, Harreby, Fole, Sønderjylland.  
 Karen Trautner Pedersen, Haldum, Hinnerup.  
 Karen Poulsen, Christiansdal, Marstrup.  
 Karen Margrethe Rahbek, Ørsted.  
 Annelise Rasmussen, Vitved, Skanderborg.  
 Karen Søborg, Aabybro.  
 Anna Søgaard, Stubbekøbing.  
 Karen Marg. Sørensen, Haastrup, Fredericia.  
 Sigrid Thorsen, Stensvedgaard, Stensved.  
 Anny Thorup, Bentzonsvej 9, København.  
 Agnes Wittrup, Sørup, Støvring.  
 Tove Øder, Glahns Alle 31, København.  
 Jónina Gudmundsdóttir, Island (til Sept.).

### 5 Mdr.s Husholdningskursus fra 3. Maj 1939.

Valborg Andersen, Skolen, Slagballe.  
 Guldborg Chemnitz, Godthaab, Grønland.  
 Gunni Dahl, Skibbrogade 10, Kalundborg.  
 Grethe Ditlevsen, Faaborg.  
 Ingrid Eide, Heksestad, Stavanger, Norge.  
 Ella Frederiksen, Brenderup.  
 Henny Hansen, Kyse, Hyllinge.  
 Else Susanne Jensen, Amagerport 12, København.  
 Helene Jensen, Estrup, Ringsted.  
 Gerda Jensen, Skuldelev, Krogstrup.  
 Inger Jessen, Kæmnerboligen, Lemvig.  
 Edith Kjeldbjerg, Ø. Jølby, Erslev, Mors.  
 Grethe Korsbæk, Skelskør.  
 Vibeke Larsen, Birkerød.  
 Anna Myssen, Horreby, Karleby.  
 Liberta Møller, Svendborg.  
 Agnes Nielsen, Vester Skjerninge.  
 Anne-Lise Petersen, Ebbeskov, Fakse.  
 Kate Salung, Frøbels Alle 1, København.  
 Tove Sylvest, Rudkøbing.  
 Kirsten Søndergaard, Ringsted.  
 Inger Wegeberg, Havnevej, Løgstør.

### 5 Mdr.s Husholdningskursus fra 3. November 1939.

Karen Margrethe Andersen, Ringstedgade 25, Roskilde.  
 Esther Ballin, Svinget 11, København.  
 Anna Marie Christensen, Mejeriet, Klarup.  
 Inga Christiansen, Marvmosegaard, Karrebæksminde.  
 Emmy Clausen, Fæbæk, Lejbølle.  
 Karen Damsgaard, Taarnborg Plantage, Korsør.  
 Else Leth Espensen, Labinggaard, Harlev.  
 Karen Frederiksen, Mortenstrup, Jydstrup,  
 Bente Granzow, Vestergade, Silkeborg.  
 Ulla Helms Jensen, Strandvej 189, Hellerup.  
 Inger Larsen, Gaarslev, Børkop.  
 Else Lorenzen, Brydegaardsvej 74, Svendborg.  
 Augustine Lynge, Kutligssat, Grønland.  
 Inger Margrethe Møller, Løve, Høng.  
 Grethe Mahnfeldt, Rolighedsvej 13, København.  
 Edel Nielsen, Skibhusvej 16, Odense.  
 Karen Nielsen, Skellingsted, Mørkøv.  
 Rita Nielsen, Svingelsvej 153, Nakskov.  
 Inge Nielsen, Frederikssundsvej 177 C, Brønshøj.  
 Ruth Ohnstein, Spandau, Berlin.  
 Gudrun Pedersen, Lejbjerg, Aalborg.  
 Lise Pedersen, Tornemark, Sandved.  
 Marna Poulsen, Barak 8, Fredericia.  
 Bodil Poulsen, Brugsforeningen, Gilleleje.  
 Cathrine Rasmussen, Avernakø, Faaborg.  
 Anna-Lise Østergaard, Olufsminde, Vejen.

### Aarskursus til Uddannelse af Skolekøkkenlærerinder fra Maj 1939.

Tove Bojesen, Forskolelærerinde, Staushede, Gjesten.  
 Margrethe Bruun, Lærerinde, Ho, Oksbøl.  
 Karen Christensen, exam. Lærerinde, Bandholm.  
 Karen Dideriksen, Forskolelærerinde, Dejbjerg, Skern.  
 Thora Graversen, Forskolelærerinde, Sahl, Vinderup.  
 Kathrine Guldhammer, Forskolelærerinde, Vester Tim.  
 Feliciane Hansen, exam. Lærerinde, Gørding.  
 Margrethe Lundbeck Hansen, Forskolel., Rugsted, Vejle.  
 Karen Hermansen, Forskolelærerinde, Greve, Taastrup.  
 Esther Holm, Forskolelærerinde, Vor Frue, Roskilde.  
 Signe Stenum Jensen, Forskolelærerinde, Pandrup.  
 Tove Lund Jensen, exam. Lærerinde, Oluf Bagersg., Odense.  
 Mary Jørgensen, Forskolelærerinde, Knabberup, Skibet.  
 Inger Larsen, Forskolelærerinde, Stenstrup, Præstø.

Inga Lauesen, exam. Lærerinde, Bagterp, Hjørring.  
 Sigrid Lund, Forskolelærerinde, Lyderslev, St. Hedinge.  
 Kirstine Fredtoft Olesen, Forskolelærerinde, Turup.  
 Hertha Olsen, exam. Lærerinde, Ranum.  
 Petra Bæk Pedersen, exam. Lærerinde, Uggerby, Hjørring.  
 Anna Gad Pedersen, Forskolelærerinde, Toftlund.  
 Ellen Reetz, Forskolelærerinde, Røgen, Sporup.  
 Mariane Skadborg, exam. Lærerinde, Rejstrup, Nyborg.  
 Karen Søgaard, Forskolelærerinde, Nr. Nebel.  
 Maren Sørensen, exam. Lærerinde, Lyngø, Sorø.  
 Bodil Fog Vibe, Forskolelærerinde, Klelund.

### Øvelsesskolen.

Karen Winther Blaabjerg, Mygind Mølle, Randers.  
 Laina Mølbak Frederiksen, Hem Skole, Mariager.  
 Annelise Kollerup, Blanke Skole, Fyn.  
 Ellen Larsen, „Ny Vraa“, Sulsted.  
 Anna Olsen, Taarnhavegaard, Kværndrup.  
 Kathrine Rasmussen, Fjellerup.

### Andre og besøgende Elever.

Ingebjørg Ericsdottir, Akurejri.  
 Dagmar Bergendal, Norrkøbing.  
 Liselotte Breitenstein, Halberstadt (Maj—Juni).  
 Marie Bjerre, Lomborg, Ramme (August—September).  
 Ida Marstrand, Allerslev, Lejre (August—September).  
 Kirsten Hansen, Tystofte, Skælskør (August).  
 Ingrid la Cour Møller, Rønshoved (November—December).  
 Frida Kampp Pedersen, Teglgaarden, Slude (Nov.—Dec.).  
 Grethe Lizzie Pedersen, Skovgaard, Fuglebjerg (Nov.—Dec.).

*„Nu ranker vi Ryggen og synger en Sang,  
 det letter paa Foden, naar Vejen er lang,  
 Vi føler os unge, vi føler os fri,  
 vort Bryst maa ha' Luft, derfor stemmer vi i.  
 Hvad der bor i et Folk, har Sangen til Tolk.*

*Det Land, som vort Hjerle med Fryd kalde sil,  
 hvis Bakker og Stetter gør Udsynet frit,  
 hvis Skønhed os kvæger, som Duggen et Blad,  
 hvis Minder gør baade sørgmodig og glad,  
 Kammerater, et Ord: Det Land er vor Mor!“*

*Som vi har mødt Jer i Skolestue, Sal og Køkken, paa  
 Morgentur og syngende sender vi Jer alle en hjertelig Hilsen  
 med gode Ønsker for Aar, Hjem og Land.*

*Magdalene Lauridsen.*

## Billedbladene.

—O—

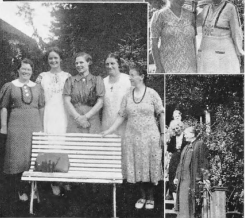
De smaa Billeders Opgave er bl. a. at illustrere Aaret, Livet, som det har føjet sig paa Ankerhus 1939. Paa første Billedside ses det gl. Fyrretræ ude ved Haugerup, som blev Offer for den Landevejsregulering, som nu ogsaa er naaet Sorø, og man ser et Glimt af den gamle Ringmur paa Gotland. Under Billedet af Peter Dams Bibliotek ses Dr. Steens Skolehjem, og ved Siden den yngste og den ældste af de nuværende Skolekøkkenlærerinder, og vi ser Misse Madsen fotografere de fire Gutter fra Kongebrohuset, som kommer for at glæde os med de første Foraarsblomster. Paa et andet Billede møder vi Gæster fra Undervisningsministeriet, og man ser Undervisningsministeren, der har været ovre at tage Dr. Steens Skolehjem i Øjesyn; ved Siden deraf et lille gl. Billede af gamle Venner. Nederst paa Siden har vi et Billede af de dimitterede Husholdningslærerinder, hvor man bag ved ser Frk. Sejerø og flere andre gode Medhjælpere, og saa et fornujeligt Trappebillede af de 20 Skolekøkkenlærerinder.

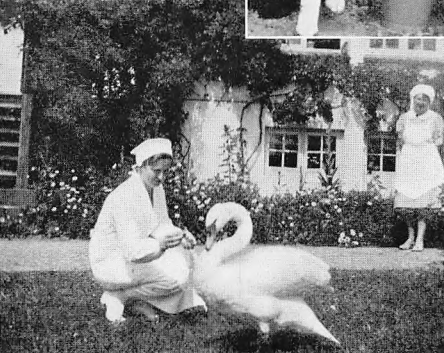
Paa det andet Billedblad kastes et Blik ud over Tuel Sø, og ved Siden Fru M. L. sammen med Fru Lillemor Schönberg Erken, og man ser „Kongressen danser“, de mange internationale Gæster med hinanden i Haanden gaende i Kreds, mens man sang „Der er et yndigt Land“. Staaende ser vi en Repræsentant fra Jugoslavien interesseret se paa og nedenunder Folmer Dam og Dr. Piller, der har benyttet Lejligheden til at diskutere Problemer, og man ser fra Seminariegaarden Billeder af de sidste Gæster fra Finland, Schweiz og Norge. Men vi ser ogsaa ind imellem 2det Aars bærende i store Kurve en Del af deres rige Bønehøst, og vi ser Gæssene paa Vej mod Ø. K. efter at de har været i Æblehaven og faaet Smag for Cox Orange. — Og vi ser et festligt Billede af Forstander Jørgensen, der efter vel overstaaet Planteeksamen fejres med en flot Buket Markblomster, og man ser ligeledes Billeder af de 25 og 10 Aars Jubilarer og andre kære Gæster ved Aarsmødet.

Paa tredje Side ses foruden Glimt fra Vej, Sø og Skov Fru Dr. Dalmark opdrage Samaritter, Fru Lundgaard faa Trillebøren i Gang og de unge Elever fra de forskellige Hold hygge og muntre sig, vi ser Guldborg fra Grønland og Liselotte fra Tyskland, vi ser Eide fra Norge og Jønina fra Island. Vi ser Sommerens Svaneidyl og Skolens Sekretær Thea Rasmussen, allestedshjælpende „Ras“, med sin hurtige Følgesvend, Cyklen, og et lille Billede af Fru M. L., sendt os af Lisa Gaica fra Ekanäs i Finland, ligesom vi ser Maleren Blumen-saadt ved sit Stafeli, da han malede M. L.

Paa sidste Side har vi tilladt os at medtage Bissens skønne, symbolske Gruppe af Malkepigen fra Landbohøjskolens Have.









**Vi ønsker allesammen Glædelig Jul og Godt Nytaar**



